

Veto

Verontschuldigen

De redactie van Veto beseft dat ze met de rubriek 'rechtsboven' in het nummer van 20 januari, over Moeder Theresa, paus Johannes-Paulus en de katholieke Kerk, over de schreef is gegaan. Zij geeft er zich rekenschap van dat ze met dit stukje vele lezers heeft geschokt. Veto wenst dan ook haar welgemeende verontschuldigen voor deze misstap aan te bieden aan alle leden van de universitaire gemeenschap. De 'rechtsboven' was bedoeld als een satirische verwijzing naar artikels binnenin het

nummer of naar artikels die voorzien werden voor een volgend nummer. Veto heeft nooit personen of verenigingen die het voorwerp van de 'rechtsboven' vormden, willen aanvallen of kwetsen. De redactie constateert echter dat het verschil in stijl en inhoud tussen de bewuste rubriek en de artikels overbrengen van de inhoud van het blad niet altijd ten goede kwam. Ze wil een incident als dat van vorige week in de toekomst vermijden. Daarom heeft ze besloten om de rubriek in zijn huidige vorm op te heffen.

STUDENTENWEEKBLAD VAN DE LEUVENSE OVERKOEPELENDE KRINGORGANISATIE - JAARGANG 18, 1991-1992, NUMMER 16, MAANDAG 27 JANUARI 1992

Blasfemie of uit de hand gelopen humor?

Veto's in beslag genomen

Vorige week zullen vele lezers tevergeefs naar een exemplaar van Veto hebben gezocht. De verdeelbakken in de Alma's, fakulteiten en instituten waren leeg. In de loop van de dinsdag heeft rektor Dillemans alle exemplaren in beslag laten nemen. De academische overheid is niet te spreken over een stukje proza dat in het nummer 15 van 20 januari verscheen.

Veto wordt zondagavond gelayout en maandagmiddag gedrukt. Een groot deel van de exemplaren wordt op maandagavond al verspreid met een gehuurde kamionette. Door omstandigheden kon de distributie vorige week pas dinsdagvoormiddag plaatsvinden. Hoe gretig Veto gelezen wordt in alle geledingen van de KU Leuven, blijkt (nog maar eens) uit het feit dat nog dezelfde middag om 13.00 u de voorzitter van Kringraad al een telefoontje binnenkreeg van rektor Dillemans in hoogsteigen persoon. De rektor was erop gewezen dat een stukje in de rechterbovenhoek van de eerste pagina echt niet door de beugel kon. Hij gaf te kennen dat hij eraan dacht de Veto's te laten verwijderen uit de universitaire lokalen. De voorzitter van Kringraad, tevens studentenvertegenwoordiger op Akademische Raad (AR), raadde hem dit voornemen ten stelligste af, omdat het een aantasting zou betekenen van de persvrijheid, waaraan in het verleden alleen enkele ontevreden zijde verenigingen en fakulteitskringen zich hadden gewaagd.

Enkele uren later kwam in de 's Meiersstraat 5 een dringende en persoonlijke brief toe, gericht aan de hoofdredakteur en de redaktiesekretaris van Veto, en aan de algemene sekretaris van Loko. Zij werden uitgenodigd op het rektorat om 'zich' te verantwoorden voor wat de rektor noemde "een schandelijk, wansmakelijk en alle etische en fatsoensnormen te buiten gaand artikel".

In de loop van de avond werden alle Veto's verwijderd uit de universitaire lokalen: de Alma's, de meeste fakulteiten en instituten. Enkel in de gebouwen van Acco, Groep T (industriële ingenieurs), het Stuc, in de fakbars en in enkele fakulteiten werden ze onaangeroerd gelaten. Geschat wordt dat maximaal 3000 van de 9000 exemplaren verspreid zijn geworden.

Tijdens het onderhoud met Dillemans, woensdagmorgen om 9.00 u, bleek dat deze al van verschillende zijden reakties had binnengekregen. De verbijsterde rektor kon niet begrijpen hoe de bewuste tekst in het studentenweekblad van de Leuvense Overkoepelede Kringorganisatie kon verschijnen. Hij was van mening dat de universiteit

veel schade kon lijden door de publicatie. De rektor wilde vooral informatie verzamelen over de wijze waarop het stukje tot stand was gekomen, over de houding van de redactie van Veto, en over de manier waarop ze het zou rechtzetten. Met deze informatie zou hij zich tot het Buro Akademische Raad (BAR) wenden, dat donderdagmorgen over de affaire overleg zou plegen.

De verantwoordelijken van Veto leden uit dat de rubriek 'rechtsboven' op een satirische manier wilde verwijzen naar artikels binnenin het blad, of naar artikels in een volgend nummer. Ze verzekerden de rektor en de voorzitter Studentenaangelegenheden, professor Raf Masschelein, dat het stukje zoals steeds kollektief was geschreven, en dat er daarom niet slechts één medewerker of redakteur verantwoordelijk kon worden gesteld. Ook de eindredactie had de tekst gelezen. Hoofdredakteur en redaktiesekretaris gaven toe dat de redactie gevoeligheden binnen de universitaire gemeenschap over het hoofd had gezien, en dat de publicatie daarom een flater was geweest. Ze beloofden een serieuze verontschuldiging in het volgende nummer.

Woensdagmiddag vergaderde de redactie een tweede maal over het incident. Er werd besloten de rubriek op te heffen om misverstanden en vergissingen in de toekomst te vermijden. Een satirische rubriek als de 'rechtsboven' weekt bij het lezerspubliek immers vaak verdeelde reakties los: wat voor de ene lezer kan, kan voor de andere niet. De redactie realiseerde zich ook dat vele lezers door het verschil in stijl en inhoud tussen de 'rechtsbovens' en de artikels soms niet meer begrijpen wat nu eigen-

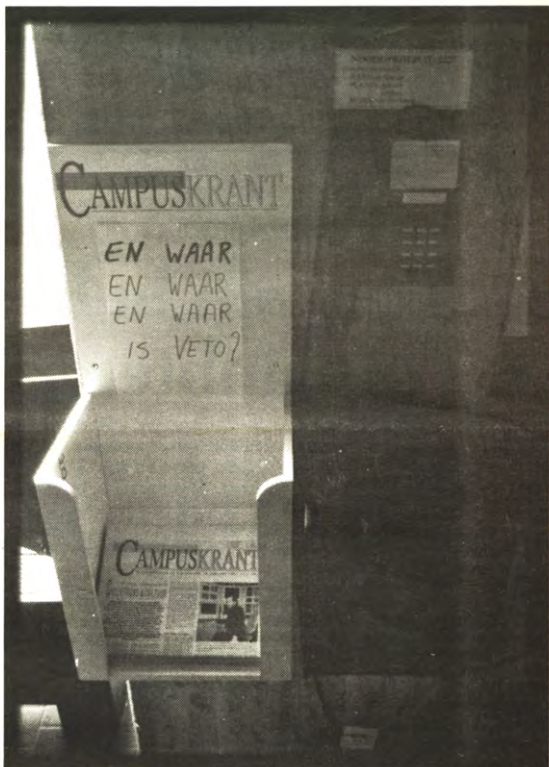
lijk het standpunt van Veto over een bepaalde problematiek is. Voor de rest werd de vergadering van het Buro Akademische Raad op donderdag afgevoerd.

Donderdag werd duidelijk dat het Bar door omstandigheden niet bijeen was geweest. De kwestie was wel ter sprake gekomen op de Bijzondere Akademische Raad - een AR zonder studenten en wetenschappelijk personeel (WP) -, die vergaderde over de inschaling van het voltijds wetenschappelijk personeel (VWP) in het akademisch personeel (AP), ter uitvoering van het dekreet Coens. Op deze vergadering van dekanen en instituutvoorzitters werd een breed spectrum aan reakties en overtuigingen vertolkt. Sommigen waren van mening dat het verwijderen van de Veto's een kwestie van 'elementaire hygiëne' was, anderen probeerden wat te sussen door te werpen dat men het incident niet moest opblazen tot buitensporige proporties. Uiteindelijk werd de zaak toevertrouwd aan de voorzitter Studentenaangelegenheden.

Gewraakt

Tijdens een gesprek met de verantwoordelijke uitgever en de hoofdredakteur, donderdagmiddag, formuleerde professor Masschelein de 'eisen' van de academische overheid: Veto moest zich verontschuldigen en de rubriek opheffen, en de redactie of de verantwoordelijken van het blad moesten tonen dat ze "moediger waren dan Eyskens". Verder moest ook Loko als studentenvereniging zich distantiëren van de gewraakte tekst. Bovendien stelde Masschelein zich v-

vervolg op p.11 ►

INBESLAGNAME VERKEERDE REAKTIE HET EINDE VAN DE OPENHEID?

Met de inbeslagname van alle exemplaren van Veto heeft rektor Dillemans een wel erg verregaande maatregel genomen. Professor Masschelein mag dan op Studio Brussel wel beweren dat het hier niet om een 'inbeslagname' gaat, feit blijft dat hier wel degelijk sprake is van censuur. Het is de eerste keer in de woelige geschiedenis van Veto dat de academische overheid een nummer in beslag laat nemen. De rektor wilde hiermee naar eigen zeggen het imago van de KU Leuven beschermen. De faam van onze universiteit ligt de rektor terecht nauw aan het hart. In die zin is zijn verontwaardiging over de uit de hand gelopen 'rechtsboven' begrijpelijk, zeker als men op de hoogte is van het prekäire diplomatiek evenwicht tussen de KU Leuven en het Vaticaan, en als men bedenkt dat de rektor moet rekening houden met de verschillende ideologische stromingen aan de universiteit.

De KU Leuven is nu niet precies het typevoorbeeld van absolute tolerantie, maar sinds het rektorat van Pieter De Somer en zijn opvolger Roger Dillemans kan een zekere openheid op religieus en ideologisch gebied haar doorgaans toch nagegeven worden. Aan onze unief zijn er echter naar verluidt enkele hardliners actief, die streng zouden zitten te wachten op elk incident dat niet strookt met de hoge idealen van een katholieke universiteit. Deze Opus Dei-watchers leggen dossiers aan van alle geschriften die volgens hen de katoelicitie en de

opdracht van de KU Leuven ontzien. De informatie die ze vergaren, belandt op het bureau van de kardinaal of van een of andere hooggeplaatste persoonlijkheid in het Vaticaan. Daar zal men zeker af en toe de wenkbrauwen eens fronsen, maar meestal blijft het daar wel bij. Ondertussen leeft bij de academische overheid wel latent de vrees dat de Kerk die doorgesaste 'informatie' op een voor de KU Leuven schadelijke manier zal gebruiken.

De vraag rijst of de rektor door zijn vlugge reactie niet juist meer rechtvaardigheid aan de zaak heeft gegeven dan hem lief was. Intern - voor zover men een duidelijk onderscheid kan maken tussen 'intern' en 'ekstern' - heeft hij op het eerste gezicht 'de schade kunnen beperken'. Bij nader inzien blijkt echter dat ook mensen die Veto nooit lezen zich opwinden (of niet) over het stukje, dat fotokopieën zijn worden doorgegeven, en dat de inbeslagname het gespreksonderwerp bij uitstek vormde in fakbars, in auditoria en in professorenlokalen. Ekstern is de spijtige vergissing uitgelekt, juist door de inbeslagname van het nummer. Niet één journalist zou op het idee zijn gekomen om een artikel te schrijven over een wansmakelijke 'rechtsboven' van een studentenweekblad, ook al behandelt Veto elke week op alle krantenredakties.

Wat is het effect van de publieke rechtvaardigheid op de faam van de KU Leuven? Een aantal mensen reageren wellicht instemmend op de inbeslagname,

een andere groep zal zich distantiëren van de 'rechtsboven', maar zal de beslissing van de rektor overdreven vinden. Nog anderen zullen de schouders ophalen bij het lezen van het stukje, maar zullen zich verontwaardigd voelen door de beknotten van de persvrijheid. Een enkeling gewaagde zelfs van een "goedgeschreven stukje".

Loko, de officiële studentenbeweging aan deze universiteit, protesteert alszins uitdrukkelijk tegen deze censuur. De afgelopen weken werden al herhaaldelijk Veto's uit de verdeelbakken gestolen door individuen of verenigingen die niet akkoord gingen met wat Veto schreef, of die niet wilden dat Veto schandaaltjes in de openbaarheid bracht. Ook tijdens de voorgaande jaren had Veto af te rekenen met diefstal. In '87-'88 werden duizenden Veto's weggenomen. Niemand was er echter tot nu toe in geslaagd om meer dan twee derde van de oplage van het blad in beslag te nemen.

De Veto-redactie vreest dat hiermee een precedent is geschapen. Uit de uiteenlopende aard van de reakties blijkt dat het moeilijk te bepalen is wanneer de grenzen van het toelaatbare zijn overschreden. Nog moeilijker ligt de vraag wie kan bepalen of iets bepaalde morele en journalistieke grenzen overschrijft. En rechtvaardigt een bepaald incident, waarbij voor een aantal mensen de grenzen worden overschreden, zulke doortastende maatregelen als een inbeslagname? (DB)

Leer typen in één week

Met succes getest door 40 studenten
Zie pagina 6.

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)actualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggeglaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met +1,5 getikte blz. met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Meppen

Op 22 januari ging ik ondanks de prijsverhogingen toch mijn dagelijkse portie Alma-foed binnenwerken in Alma 2. Een bende NSV'ers had er zo ongeveer elk plaatsje op en rond de Alma beplakt met affiches voor hun betoging. Dit was op zich al ergerlijk genoeg, maar toen ik terug buiten kwam was dat zootje bezig twee studenten die stickers tegen het Vlaams Blok verkochten uit te jouwen (zij waren met een stuk of tien).

Als reactie op deze belachelijke provokatie rakte ik één van de ongeveer 100 affiches er af (Stom van me, ik geef het toe). Ik had natuurlijk moeten weten dat dat precies was wat ze wilden. Met zo'n tien man plakten ze me dan ook eventjes tegen het raam. Moedig zijn ze wel.

Mijn argumenten waren: dat ze alle affiches van andere organisaties overplakten hadden (behalve die van Politika die er vers hingen), en dat het triestig was

hoe ze met zo'n bende stonden te provoceren (vooral dan tegen de mensen die een sticker durfden kopen).

Hun argumenten waren enkele meppen met een rol affiches, wat getrek en gesleur en wat nergens op slaand ge-roep.

Waarlijk een interessante discussie. Voor alle mensen die dachten dat het intelligentiepeil van de gemiddelde NSV'er ergens onder zeepeil ligt, zou het nu duidelijk moeten zijn dat deze kereltjes juist zeer verstandig zijn.

Als ze dat namelijk zo nog een paar keer doen met een student die dom genoeg is om op hun provokaties in te gaan, durft geen mens meer in de Alma eten, uit angst ook eens door dat stelletje fanatiekelingen aangepakt te worden.

Daarom, bedankt NSV voor uw originele bijdrage aan het studentenprotest tegen Alma, en volhouden jongens. (Doe in het vervolg wel die idiote petjes af)

Ralf Goethals

Wedstrijd

Dank U wel voor het deelnemen aan onze wedstrijd in vorig Newtonke. Wij zouden het echter op prijs stellen dat Uw inzending ons voortaan per brief bereikt en niet meer via de kolommen van Uw voortreffelijk blad.

Verder zal U wel begrijpen dat het vinden van drie fouten in een stukje waarin er een honderdtaal staan geen uitzonderlijke prestatie is en U dus niet in aanmerking komt om de prijs in de wacht te slepen. Volgende keer beter!

Tenslotte hopen wij vurig dat Uw artikel over de kringbladen niet representatief is voor het journalistieke nivo van de rest van Uw blad.

Namens de redactie
Dirk Ploegaerts

Blauw ballet

Verbouwereerd hebben wij kennis genomen van het feit dat de LVSV-fraude niet bestraft wordt.

Hun propre burger-manifestpolitiek geeft aanleiding tot nooit gezien gesjoemel met universiteitsgeld, dat dient om socio-kulturele studentenverenigingen een financieel ruggesteuntje te verschaffen.

De vervalste facturen zijn niet het enige probleem: subsidiëring door het FKK van verdoken verkiezingskampagnes van Rik Daems en Paul De Grauwe; subsidiëring van deelname LVSV'ers aan nationale activiteiten te Brussel; subsidiëring van verplaatsingskosten van een politika die te voet naar hun debat komt.

De procedures slagen er blijkbaar niet

in deze misbruiken tegen te houden. In dergelijke omstandigheden kunnen we ons de vraag stellen naar de zin van de FKK-werking.

Namens de Christen-Democratische Studenten,

Isabelle Bresseleers
Annie Turtelboom

Spot (1)

Ik heb met stijgend afgrijzen het kursiefje gelezen op de voorpagina van Veto van 20 januari 1992. Ik meen dat er geen enkele verantwoordings is voor het publiceren van dergelijke pennevrucen in een studentenblad dat pretendeert de spreekbuis te zijn van een meerderheid. Het is zelfs Veto onwaardig. Een verontschuldiging lijkt me meer dan wenselijk.

Ik hoop dat de Universitaire Gemeenschap beheerst doch krachtigdadig zal reageren. Heel wat van haar leden kunnen namelijk betere bestedingen bedenken voor de karige toelagen aan onze Alma Mater.

Karel D'huyvetters,

Spot (2)

Humor kent vele interpretaties maar is mijns ziens definitiebaar als een vorm van overwonnen droefheid. Gevoel voor humor is gevoel voor verhoudingen. De "humoristische" tekst in de rechter bovenhoek van Veto nummer 15, van maandag 20 januari 1992 komt voor gelovigen echter over als een bron van

verkozen EG-ambtenaren van de Commissie. Dit geeft natuurlijk aanleiding tot het ontstaan van allerlei drukingsgroepen die hun weg proberen te vinden naar de betreffende commissie en commissieleden. Zo bestaat er bijvoorbeeld contact tussen de Task Force en het Komitee van Rectoraten, een vereniging van Europese universiteiten. Ook andere groeperingen, zoals de 'European Parent Association' (EPA), de Coimbra-groep - de groepering van een 30-tal oude, prestigieuze, vaak katholieke Europese universiteiten waaronder Leuven, Heidelberg, Cambridge, en Oxford - en de Europese lerarenvereniging trachten toegang te krijgen tot de commissieleden. De dringende noodzaak van een representatieve Vlaamse en Europese studentenkoepel is duidelijk aanwezig. Evenzo spreekt het voor zich dat de politieke macht van Jones moeilijk overschat kan worden. In ieder geval heeft de KU Leuven een doordachte keuze gemaakt.

Of onze Alma Mater Jones huldigt omwille van de doorbraak van het onderwijsdossier op Europese nivo, dan wel omwille van zijn visie op het hoger onderwijs is voornamelijk onduidelijk. Laat ons echter hopen dat vooral het eerste in de schijnwerpers gesteld wordt. Het zopas verschenen Memorandum over het Hoger Onderwijs in de EG, de zogenaamde *White Paper*, dat onder zijn verantwoordelijkheid tot stand gekomen is, laat immers niet veel goeds vermoeden. Dit document, op basis waarvan het beleid de komende jaren gevoerd zal worden, is te veel opgebouwd vanuit een eng-economische visie, ofschoon ook

uitgelokte ergernis en als een uitgesproken gevoel van wanverhouding.

Sommige maatschappij-critische ideeën van de paus worden door mezelf, niet zoals door vele andere katholieken niet gedeeld, maar toch is hij voor alle kristenen een man die omwille van zijn functie en omwille van zijn oprecht geloven in een betere samenleving respect verdient.

Des te meer geldt dit voor Moeder Theresa, die als Nobelprijswinnares voor de Vrede zowel door kristenen, moslims als vrijzinnigen geprezen wordt om haar levenslange belangeloze inzet voor de armen der armen.

Pseudo-intellectuele schutteksten waarin de Paus wordt afgeschilderd als een Pools-Paaps wellusteling die met hijgerige overgave Moeder Theresa aflikt, zijn misschien humoristisch voor rabiate papenvreters maar komen belijdend over bij een groot deel van de Kristelijke Gemeenschap. Een Gemeenschap waarvoor ook onze Universiteit behoort, en een groot deel van de studenten waarvoor Veto gemaakt wordt.

Terecht streeft de Veto-redactie naar verdraagzaamheid tegenover Islamitische gelovigen, en naar integratie van vreemdelingen. Een dergelijk 'humoristisch' artikel over de Islam en haar gezagsdragers zou door de hele Islamitische gemeenschap in Vlaanderen aangeklaagd worden als een racistische overdraagbare reflex. Zo komt dit artikel over de Paus ook over bij bewust Kristelijke Vlamingen, en niet alleen bij verstokte pilarenbijters.

Bart Garmin

melding gemaakt wordt van een grotere participatie aan het hoger onderwijs op basis van sociale en culturele argumenten. Volgende week zal Veto Jones zelf aan het woord laten in een exclusief interview en over twee weken zal uitgebreid ingegaan worden op de achtergrond en de toekomst van het huidige Europese onderwijsbeleid.

Luc Christiaensen

Met Jones naar een Europees onderwijsbeleid

KU Leuven huldigt EG-topambtenaar

Naar jaarlijkse traditie staat het patroonsfeest van onze Alma Mater in het licht van de uitreiking van de eredoktoraten. De plechtigheid zal ditmaal echter op maandag 3 februari plaatsvinden en niet op Lichtmis zelf. Onder de vier gehuldigen bevindt zich, naast drie *wetenschappers*, ditmaal ook een EG-topambtenaar. De 54-jarige Hywel Jones uit Wales verrichte immers in belangrijke mate het beleidsvoorbereidend werk voor de duizenden studenten die een deel van hun studententijd in andere Europese steden doorbrengen. Als directeur van de 'Task Force for Human Resources, Training and Youth' is Hywel Jones op dit moment immers de man achter het Europese onderwijsbeleid dat zich onder andere concretiseert in actieprogramma's als Erasmus, Tempus, Lingua en Comett.

Het is nog maar sinds kort dat de Europese Gemeenschap zich ook op onderwijsdomein begint te manifesteren. Buiten een brede interpretatie van het begrip 'beroepsopleiding' heeft de EG trouwens geen been om op te staan. Formeel gezien valt onderwijs immers niet onder haar bevoegdheden. Alleen door een unanieme beslissing van de Raad kan de EG overgaan tot een uitbreiding van haar bevoegdheden, en dan nog enkel op voorwaarde dat zulke uitbreiding past binnen het kader van de nakende eenheidsmarkt. In het licht van de op til zijnde economische eenmaking en de steeds verdergaande culturele integratie, kan men niet voorbijgaan aan de rol van het hoger onderwijs dat zowel hogescholen als universiteiten omvat. Het behoort tot de grote verdienste van Jones dat hij in deze nieuwe aandacht voor het hoger onderwijs een belangrijke rol gespeeld heeft.

Gedurende zijn hele loopbaan heeft Hywel Jones zich toegelegd op de problematiek van het hoger onderwijs. Op dit domein was hij reeds zeer vroeg actief. Zo combineerde hij zijn studies Frans en Klassieke talen en zijn postgraduaat in 'Education' aan het University College of Wales in Aberystwyth, steeds met een sterk engagement in de 'Students' Union'. Hij was hier tijdens het academiejahr '61-'62 trouwens voorzitter van. Daarna werkte hij gedurende een tiental jaren in de administratie van de universiteit van Sussex, waar hij onder andere verantwoordelijk was voor de Dienst Studie en Planning.

Vervolgens stapte hij in 1973 over naar de EG om als hoofd van het 'Department for Education and Youth

den, gezien de positie van de Task Force in de Europese hiërarchie en het democratisch deficit van de besluitvorming binnen de EG. In de EG ligt het initiatiefrecht immers volledig in de handen van de commissie, die bestaat uit 17 DG's en enkele andere organen zoals de Task Force, die in de toekomst waarschijnlijk een aparte DG zal worden.

Alle voorstellen inzake onderwijs gaan bijgevolg uit van de Task Force en niet van verkozen ambtenaren. Deze voorstellen worden vervolgens ter advies voorgelegd aan het Europees Parlement, waar ze in parlementaire commissies besproken worden, en aan het Sociaal en Economisch Komitee dat bestaat uit 189 leden, afgevaardigden van werkgevers, vakbonden en vele andere belangengroepen. De uiteindelijke beslissingen omtrent het voorstel worden steeds genomen door de Raad van Ministers bestaande uit de EG-ministers onder wiens bevoegdheid de besproken materie valt.

Het spreekt voor zich dat in deze beslissingsstructuur een groot deel van de macht gelegd wordt bij de niet

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
(016/22.44.38)

Jaargang 18
nr. 16
27 januari 1992

Ver. uitg. **Pieter De Gryse**,
's Meiersstraat 5, Leuven
Hoofdredactie: **Dirk Boeckx**
Redaktiesekretaris: **Pieter De Gryse**

Redactie:
Walter Pauli, Patrick Staudt, Ilse Steen, Pieter Vandekerckhove, Ria Vandermaesen, Steven Van Gasse, Stef Wauters

Doka: **Karen De Pooler, Karel De Weerd, Rob Stevens**
Tekeningen: **Nix**

Layout- en vormgeving:
Dirk Boeckx, Els Cornelis, Pieter De Gryse, Walter Pauli, Patrick Staudt, Ilse Steen, Ria Vandermaesen, Jan Van der Linden, Maud Vermeire
Medewerkers: **Luc Christiaensen, Filip De Keukeleire, Leen Eelen, Karel Maesen, Piet Schreurs, Ann Vandermaesen**
Eindredactie:
Pieter De Gryse en Ria Vandermaesen

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij **Nevada**
Oplage **9000** exemplaren
ISSN-nummer **0773-5162**
Abonnementen
Studenten: **250 fr.**; niet-studenten: **300 fr.**; steun vanaf **600 fr.**; overschrijven op **001-0959719-77**
Agenda en Ad Valvas
ten laatste vrijdag voor verschijnen om **18.00 uur** op het redactie-adres bezorgen
Redactievergadering
iedere vrijdagmiddag om **15.00 u**

De redactie is van mening dat door de inbeslagname van Veto nr. 15 een groot deel van de lezers niet de informatie hebben gekregen waarop ze recht hadden. Daarom publiceren we een bijna integrale heruitgave van het vorig nummer. De lezers die vorige week wel een Veto konden vastkrijgen, kunnen uitkijken naar een welgevuld volgend nummer.

STUDENTENWEEKBLAD VAN DE LEUVENSE OVERKOEPELENDE KRINGORGANISATIE - JAARGANG 18, 1991-1992, NUMMER 15, MAANDAG 20 JANUARI 1992

Algemene malaise binnen de sociale sektor

Mei '68 stukje dichterbij

Vorige week deed Veto al uitgebreid verslag over het grote ongenoegen van Sociale Raad (SoRa) over enerzijds de gevoerde politiek binnen de Raad van Bestuur van Alma en anderzijds de malaise binnen de hele sociale sektor van de KU Leuven. Op de Algemene Vergadering van Sociale Raad werd op vrijdag 10 januari gesteld dat het zo niet verder kon, en alle studentenafgevaardigden waren het er dan ook over eens dat er iets moest gebeuren. Uiteindelijk werd beslist dat er, naast het voorlopig wegblijven van de drie studenten op de raad van Bestuur van Alma, ook een hongerstaking op touw moest worden gezet. Na deze eerste aktie zullen de zaken opnieuw worden geëvalueerd en zal eventueel uitgekeken worden naar andere, meer drastische, akties.

Deze hongerstaking is trouwens niet de eerste aktie die dit academiejaar rond Alma gevoerd zal worden. In de maand december hebben 3500 studenten al een petitie ondertekend tegen de geplande prijsverhogingen in Alma. Deze handtekeningen werden dan onder de vorm van een prikkatie in het Van Dalekollege aan Toon Martens, directeur van de studentenrestaurants, overhandigd. Deze aktie - die overigens op ruime belangstelling van de pers kon rekenen - heeft blijkbaar niet de nodige indruk op de Raad van Bestuur van Alma gemaakt. Enkele uren later keurde dit orgaan de begroting met prijsverhogingen goed, zonder ook maar de moeite te doen om naar de alternatieven van de drie studenten-medebeheerders te luisteren. De brief die de studenten naar de Raad van Beheer van de KU Leuven stuurden, en waarin om meer middelen voor de sociale sektor werd gevraagd, werd op de Raad van Bestuur weggevoerd met de opmerking dat die toch niet op de Raad van Beheer zou worden besproken. Met het wegblijven uit de Raad van Bestuur van Alma willen de studenten dan ook een signaal van onvrede geven over de loze inhoud die aan het begrip studenteninspraak gegeven wordt.

Sociale Raad besliste daarom de leden van de Algemene Vergadering van Alma aan te schrijven om hen in te lichten over hun voornemen om voortaan weg te blijven op de Raad van

Bestuur en hun ongenoegen in verband met de samenstelling ervan. In dat schrijven wordt uit de doeken gedaan waarom de studenten op de Raad van Bestuur om structurele redenen hun argumenten de mist zien ingaan. De huidige samenstelling leidt immers onvoorwaardelijk tot een coalitie van de voorzitter, de afgevaardigde van het Algemeen beheer van de KU Leuven en het personeel van Alma tegen de studenten. Sociale Raad wijst daarbij op het verschil tussen studenteninspraak in de Raad van Studentenvoorzieningen (RvS) en die in Alma. Ze zijn van mening dat ze in Alma enkel op de goed-will van de andere frakties kunnen hopen.

Politiek

Dat de academische overheid het ook al niet zo nauw neemt met het studentenmedebeheer wordt nog maar eens geïllustreerd door de flagrante onwil om de academische fraktie op de raad van Bestuur van Alma voltallig te maken. Sinds professor Bundervoet verleden academiejaar het Alma-beheer verliet, na zijn vertrek meer dan één jaar op voorhand te hebben aangekondigd, is de academische fraktie nooit aangevuld.

De hongerstaking en andere akties die momenteel door Sora op touw gezet worden, willen echter veel meer aanklagen dan de verhogingen van de maaltijdprijzen. Deze prijsstijgingen zijn immers slechts een symptoom van de afbraak

van de ganse sociale sektor aan de universiteit. Sinds de jaren '70 komen steeds minder mensen uit de lagere inkomensklassen aan de universiteit studeren. I. De Lannoo, H. Deleek en F. Lammertijn, allen professor aan de KU Leuven, kwamen elk afzonderlijk tot diezelfde konklusie. Deleek stelt dan ook dat de demokratisering van het onderwijs dringend opnieuw op de politieke agenda moet worden geplaatst, en heeft het zelfs over "het einde van de demokratisering".

De Sint-Anna besparingen in de sociale sektor moesten opgevangen worden door de studenten, en dit via een verhoging van de inschrijvingsgelden en prijsverhogingen allerhande: duurdere kamerprijzen, duurdere Alma-prijzen, minder toelagen voor kringen, enzovoorts. De financiering van de sociale sektor is sinds de onzalige Sint-Annabesparingen op p.2 ►

(Foto Archief)

Milieuraad lanceert kringloopkampagne

De ruk naar grijs

Onder de slogan "werp de wegwerpmaatschappij weg" is men in de jaren '70 begonnen met allerlei grondstoffen en basisproducten te hergebruiken. Het tot hertoe meest geslaagde recyclage-item is ongetwijfeld het papier. Nochtans is kringlooppapier nog steeds een marginaal verschijnsel. Milieuraad (Mira) wil een grootscheepse kringloopkampagne aan onze universiteit voeren: in eerste instantie wordt een verkoop van notitieblokken op de kursusediensten van de kringen georganiseerd, later op het jaar volgen akties gericht naar de academische overheid en de kopieercentra.

Men zou zich de vraag kunnen stellen waarom er vandaag de dag nog een milieuraad wordt opgericht. Op enkele jaren tijd hebben milieu-onderwerpen

allerhande zich naar de top van de actualiteit-hitlijsten gehesen. Vele trein- en kafeediskussies handelen nu over plastic flessen, greenhouse-effecten, files en hondepoep op de stoep... Een lijn trekken in de berichten is niet altijd even gemakkelijk. Een van de basisdoelstellingen van Milieuraad is dan ook om door discussie en studie een "juiste" kijk op de zaken te verwerven. Bedoeling is in de eerste plaats de studentenwereld te informeren en te mobiliseren rond thema's die voor een universiteit relevant zijn. Milieuraad wil in zijn open vergaderingen alle kringen rond de tafel brengen, om het "kontakt met de basis" zo levendig mogelijk te houden.

Struktuur

Om zichzelf te lanceren heeft Mira een campagne rond kringlooppapier op poten gezet, waarbij op drie fronten aktie gevoerd zal worden. Vanaf begin februari kan iedereen bij de kursusediensten terecht voor notatieblokken op kringlooppapier. Vele kringen zeggen hun medewerking toe, waaronder nagenoeg alle grote (VRG, LBK, VTK, Medika...). Aangezien kopiëren op kringlooppapier in Leuven slechts op een handvol plaatsen mogelijk is, lijkt een aktie, gericht naar de kopieercenroutbatters, de studenten en de universitaire overheid, noodzakelijk. De bedoeling is niet alleen de verspreiding van kring-

looppapier, maar ook een bewustmaking van gevolgen van het papiergebruik op het milieu.

Vaak wordt het gebruik van kringlooppapier afgewimpeld met het argument dat dit 'grijs' papier helemaal niet zo milieuvriendelijk is als die 'groene' jongens wel beweren. Deze kritiek getuigt echter veel vaker van een onwil om het koopgedrag te veranderen, dan van een kritische houding. De relatie papier-milieu is reeds belicht in vele studies, die steeds tot dezelfde konklusie leiden: de papiersektor is iip menig bedje ziek...

Bio-ingenieurs

De basis van de hele papierproductie is het hout. Ofschoon de oppervlakte bos, zeker in Europa, sinds halverwege deze eeuw is toegenomen, staan de natuurlijke bossen er slecht voor. Deze natuurlijke bossen bezitten een rijke fauna en flora die onmogelijk kan overleven in de heraanplantingen van de houtleveranciers. Het betreft immers monokulturen van snelgroeiende soorten. De maatschappij verliest een grote rijkdom aan onbekende planten waarvan een deel waarschijnlijk geneskrachtig zijn. De landen verliezen daardoor op lange termijn een belangrijke bron van inkomsten. Nigeria bijvoorbeeld was ooit een belangrijke houteksporteur en is nu importeur. Andere landen als Ghana en Ivoorkust dreigen dit voorbeeld te volgen. Het verkopen van andere woudproducten zoals fruit en het bevorderen van het toerisme zou die landen meer buitenlandse deviezen opgebracht hebben. Een aantal bosbouwers hebben trouwens de nadelen van hun monokulturen al ingezien.

Houtvraag

Het is evident dat er op korte tijd een vermindering in de houtvraag moet komen. In de papierindustrie wordt er veel hout verspild. Een Noor heeft bijvoorbeeld slechts half zoveel papier nodig als zijn Zweedse buur. Het percentage dat gerecycleerd wordt, schommelt tussen 17 en 50%. Zulke verschillen wijzen op een enorm potentieel om het papierverbruik te verminderen zonder de kwaliteit van het leven aan te tasten.

vervolg op p. 3 ►

(foto Rob Stevens)

MIGRANTEN - Veto ging deze week op zoek naar wat er allemaal gebeurt in het Leuvense om de integratie van migranten te bevorderen. Een verhaal van inzet, moed, moeilijkheden en politieke onwil op pagina 5.

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)actualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejahr en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze wegelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met +1,5 getikte blz. met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Blok

Veto nummer 10 (2 dec.): "Frank Vanhecke is vorige week in Brugge verkozen als VB-volksvertegenwoordiger." Dixit Walter Pauli. Het kleinste kind kon in de kranten lezen dat het Blok in West-Vlaanderen géén zetels haalde. Vanhecke werd dus niet verkozen.

Veto nummer 14 (13 jan.): "Technische fractie Europees Rechts (...): Vlaams Blok, Republikaan, MSI, Front National, ..." Dixit Walter Pauli. Iedereen die een beetje op de hoogte is, weet dat de Italiaanse neo-fascistische MSI (Movimento Sociale Italiano) géén deel uitmaakt van de Fractie Eurorechts, evenmin als het 'zooitje' dat bijvoorbeeld nog achter de suggestieve puntjes moet volgen. Het staat nochtans allemaal in het boek dat Walter Pauli bespreekt.

Het wordt moeilijk om sommige artikels geloofwaardig te vinden.

Wim Van Dijk

nvdr: Frank Vanhecke is inderdaad niet verkozen, hij was 'slechts' lijsttrekker voor de kamer in Brugge. Dat verandert overigens niets aan de stelling van het artikel, namelijk dat het NSV de ideale rekruteringsbasis is van het Vlaams Blok.

LVSU (1)

Ik opperde, in naam van Medika, op de laatste AV van Krija in feite geen bezwaar tegen de vraagstelling over de subsidieaanvraag voor sprekers van het LVSU. Ik had wel problemen met het besluit dat de voorzitter trok uit de staking van stemmen. In Krija is het eenmaal zo dat, als er voor een bepaald voorstel geen absolute meerderheid gevonden wordt, de bestaande toestand behouden blijft. Mijn grootste bezwaar was dan ook dat deze bestaande toestand plots afhankelijk bleek te zijn van de vraagstelling.

Zoals u trouwens zelf aanhaalt, was men het er in de voorafgaande discussie over eens dat het LVSU voor de rest van

de subsidies in aanmerking kwam. Ook op basis van het reglement bleek dat er eigenlijk alleen beslist kon worden dat er niet aan de criteria voldaan werd. De bestaande toestand was volgens mij dan ook dat het LVSU in aanmerking kwam voor subsidies. Alleen een meerderheid 'tegen' kon dit gegeven ongedaan maken. Deze werd echter nooit bereikt, bij geen van beide vaststellingen.

Ik treed u wel bij in de bewering dat het een groot circus was en het spijt me dat ik misschien één van de hoofdrolspelers erin was.

Rik Willems

LVSU (2)

De Agalev-studenten willen met deze lezersbrief reageren op het artikel 'Liberalisme niet vies van overheidsgeld' in Veto 13 en 'Met zijn allen naar het circus' van Veto 14. Wij vinden het ongehoord dat, op één na, alle subsidieaanvragen van het LVSU uiteindelijk door Kringraad toch erkend zijn, terwijl het zonneklaar is dat ze tegen de geest en - volgens ons - ook tegen de letter van het FKK-reglement ingaan. Het FKK heeft als enige bedoeling een pluralistisch verenigingsleven te garanderen. Zoals terecht in het Veto-artikel wordt opgemerkt komt op deze manier de werking van het FKK in het gedrang. Andere verenigingen zoals de Agalev-studenten die er resoluut voor kiezen om, ook binnen het studentenmilieu, aan 'propere en klare' politiek te doen binnen de democratische spelregels, zijn hier uiteindelijk het slachtoffer van.

Het is ook voor ons niet zo moeilijk om twintig of dertig onkostenvergoedingen per maand te 'regelen' voor sprekers, via onze werklunch die we iedere week houden en waar ook vaak mensen van de partij Agalev op aanwezig zijn. Wij kiezen er echter voor die lunch in de Alma te houden, en de 'sprekers' niet te vergoeden (verkozenen hebben daarvoor hun parlementaire vergoeding), zodat we deze activiteiten ook niet bij het FKK moeten indienen. Het krijgen

van subsidies van het FKK is voor ons immers geen doel op zich.

Blijkbaar is ook binnen bepaalde politieke studentenbewegingen hypokrisie troef en schrikten men niet terug voor oneerlijke praktijken. Uit betrouwbare bron weten wij dat men binnen liberale kringen trouwens trots is op de manier hoe men het FKK een loer kan draaien. Meer nog, men beschouwt dit als iets dat eigen is aan politiek, en wat jong geleerd is...

Trouwens van nestbeuiling gesproken. Uit welke politieke hoek schreeuwt men altijd maar hoog van de daken dat er in Vlaanderen nood is aan een nieuwe politieke etik. Misschien kan het LVSU na het lezen van het FKK-reglement eens beginnen aan het 'burgermanifest' van hun 'grote ideoloog'.

Agalev-studenten Leuven
Francis Donvil, Kurt Ceulemans,
Stijn Smismans, Wim De Rop

Numerus

Na uw dossier "Numerus Clausus" van start ging, zijn wij maar begonnen met een dossier "Lezersbrieven". Deze week slechts enkele losse punten:

Nadat u ons op het belang van de zinsconstructie in een objectieve tekst wees, geeft u vorige week zelf zo'n staaltje van "tekstmanipulatie". Ondanks het vermelden van de datum, plaatst u het eerste citaat uit Akkut laatst en grijpt u dit aan om een heel artikel te bewijzen dat wij (weer eens) fout zaten. Terwijl u als u de smitanen kronologisch bekijkt, wij toegeven dat het fout was te beweren dat het ingangseksamen bij TW demokriserend werkt (hierbij nogmaals). Wat wel blijkt, en ook in het latere citaat wordt gesteld, is dat het zeker niet anti-democratisch werkt. In TW schommelt men nog rond het universitaire gemiddelde wat betreft participatie van de "lagere sociale klassen", terwijl sommige richtingen met vrije toegang hier ver onder zitten.

Ten tweede worden in 'In de buitenbaan' (Vandekerckhove en Huysse), toch één van de basiswerken over democrati-

ering van het onderwijs, duidelijk vermeld dat 33% van de universitaire agestudeerden van "lagere sociale herkomst" bij hun eerste inschrijving aan de universiteit kozen voor TW (blz. 98). In het boek wordt dit toegeschreven aan het feit dat dit beroep dichterbij de arbeider staat, met andere woorden sociaal aanvaardbaarder is bij de omgeving van de student. Volgens ons moet ook eens onderzocht worden in hoeverre dit te wijten zou kunnen zijn aan de redenering dat als men slaagt in het ingangseksamen men z'n studies wel zonder problemen aankan. Dus of een ingangseksamen de ingebakken sociale twijfel niet deels zou wegwerken...

Tenslotte willen wij onze spijt erover uitdrukken dat er na twee weken nog steeds niets geschreven is over de onderliggende problemen, namelijk de Europese context en het overschot aan artsen met z'n gevolgen voor de gezondheidszorg, en er alleen maar gewerkt wordt aan negatieve opinievorming ten opzichte van het artsenberoep en de geneeskundestudenten(vereniging).

Rik Willems, preses Medika
Paul De Munter, voorzitter WGM0

nvdr (dossier): 1) Wij stelden in ons artikel dat men nog niet empirisch kon uitmaken of het huidige toegangseksamen TW al dan niet sociaal discrimineert - men kan dus ook niet zeggen dat het niet discrimineert, een fout die u weermom maakt. Het vermoeden bestaat echter dat hierbij wel een sociale selectie gemaakt wordt, dat er zonder ingangseksamen nog meer arbeiderskinderen TW zouden studeren. Dat universitaire eksamen tou court ook een sociale selectie met zich meebrengen, is immers reeds onderzocht. U kan er 'Sociale ongelijkheid en universiteit' van prof. Lammertijn (1986) op naslaan: hij constateerde een nauw verband tussen slaagkansen op een eksamen en sociale herkomst, tussen sociale herkomst en het al dan niet deelnemen aan eksamen en tenslotte tussen sociale herkomst en het al dan niet behalen van een graad. In ongeveer alle studierichtingen van de KUL skoort het hoger socio-professioneel het hoogst, en het lager socio-pro-

fessioneel nivo het laagst (p.17-18). Er zijn geen redenen om aan te nemen dat dit niet zo zou zijn bij het ingangseksamen TW.

2) U zou er zich rekenschap van moeten geven dat Huysse en Vandekerckhove vooral een interessante historische schets van de democratisering geven. Het boek dateert echter uit '77, en het is gewoon fout hun cijfers klakkeloos naar '92 te transponeren - dat toonde de door ons gepubliceerde tabel van De Lanoo trouwens overduidelijk aan.

3) Veto doet helemaal niet aan negatieve beeldvorming tegenover Medika als zodanig - als hierover een misverstand zou bestaan, is dat hiermee rechtgezet. Veto verschilt wel grondig van mening aangaande NC, en daarmee zal u toch moeten leren leven.

Forfait

Als sportverantwoordelijke van Katechika wou ik graag even de sportieve eer van onze kring verdedigen. Intern draait onze werking heel goed en we proberen met Katechika ook naar buiten te komen, onder andere door deel te nemen aan de activiteiten van Spora. Zo deden enkele dames onder ons op 8/1 mee aan de IFB volley, waar we met 2-0 wonnen van Ekonomika (weliswaar omdat deze niet kwamen opdagen). In de Veto van 13/1 werd de uitslag nochtans verkeerd vermeld, in het voordeel van Ekonomika. Wie of wat de oorzaak ervan is, weet ik niet en het is dan ook niet mijn bedoeling om iemand persoonlijk te beschuldigen. Alleen, voor één keer dat klein Dumppie de Veto overwint, zagen we dit wel graag in reus verschijnen.

Vanessa Joo

nvdr: Van harte proficiat met uw schitterende forfait-overwinning!

Kringraad

Kringraad zal voortaan regelmatig verslag uitbrengen over haar vergaderingen in de rubriek 'Uit de Raden' van Veto. Op deze tweeweekelijkse vergaderingen zijn alle studenten welkom. Een greep uit de onderwerpen die op 10 januari aan bod kwamen.

1. Kringraad volgt de plannen voor de invoering van het studiepuntenstelsel zoals dat uit het decreet Coens voortvloeit, nauwgezet op. Het is hierbij van belang het jaarsysteem te beschermen. Zo veronderstelt men bij een doorgedreven studiepuntenstelsel immers dat er reeds een selectie van de studenten aan het begin van de studies plaatsvindt (met een numerus clausus of ingangseksamen), terwijl bij het huidige jaarsysteem de selectie door de jaren heen gebeurt. Aansluitend beslist de kringen niet langer voorstander te zijn van een jaarvrijstelling vanaf 14 op 20, maar reeds vanaf 12 op 20.

2. Bij de voorbereiding van de Akademische Raad kwam vooral het Junior Program aan bod. Dit programma wil Amerikaanse studenten naar de KU Leuven lokken om ze, mits betaling van een hoog inschrijvingsgeld, een deel van hun 'undergraduate' opleiding te laten volgen. De vraag vanuit de Amerikaanse universiteiten naar dit programma is zo groot dat, indien de KU Leuven dit niet zou realiseren, zij dit hier zelf zouden organiseren. Dit betekent echter ook dat de KU Leuven huisvesting en nieuwe, Engelstalige cursussen moet verzorgen. Net zoals de betrokken fakulteit ETEW, eist Kringraad dat dit niet ten koste zou gaan van de nu reeds onderbezette personeelsom-

kadering in de eerste en tweede onderwijscyclus. Bovendien moet dit programma echt zelfbedruipend zijn en moet er werk gemaakt worden van meer uitwisselingen, zodat ook Vlaamse studenten naar Amerikaanse universiteiten kunnen gaan.

3. Patrick Callaerts van Focus Research stelde aan de kringen het eisenplatform over het wetenschappelijk onderzoek voor. De situatie voor het fundamenteel onderzoek in Vlaanderen is ronduit dramatisch. Kringraad steunt het platform en zal mee oproepen voor de nationale betoging van 6 februari in Brussel. De studentenvertegenwoordigers op Akademische Raad zullen de vraag voor opschorting van de lessen en praktika op die dag steunen. Kringraad vraagt dat aan het platform de eis voor meer geld voor het universitaire onderwijs zou toegevoegd worden.

4. Kringraad en Sociale Raad zijn druk bezig met de oprichting van een representatieve Vlaamse overkoepeling. Allereerst wordt gewerkt aan de uitbouw van een overkoepeling voor de universiteitsstudenten. In een tweede fase zal dan gestreefd worden naar een konfederatie met de hogeschoolstudenten.

5. Op de vergadering kwam ook de subsidiering van de activiteiten van het Liberaal Vlaams Studentenverbond (LVSU) ter sprake. Meer bepaald de subsidieaanvragen voor de video-avonden en de sprekersvergoedingen stonden ter discussie. De subsidie voor de video-avonden werd bij stemming met kringstandpunten niet toegekend. De subsidie voor de sprekers werd na heftige discussie echter wel toegekend.

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
(016/22.44.38)

Jaargang 18
nr. 15
20 januari 1992

Kolofon

Ver. uitg. Pieter De Gryse,
's Meiersstraat 5, Leuven
Hoofdredaktie: Dirk Boeckx
Redaktiesekretaris: Pieter De Gryse
Redaktie:
Walter Pauli, Patrick Staudt,
Ilse Steen, Pieter Vandekerckhove,
Ria Vandermaesen, Steven Van Garse, Stef Wauters
Doka: Christine Capéau,
Karel De Weerd, Wim Glorieux,
Rob Stevens
Tekeningen: Arnulph, Nix
Layout- en vormgeving:
Jeroen Ory, Walter Pauli,
Patrick Staudt, Jan van der Linden,
Ria Vandermaesen, Steven Van Garse, Greet Van Loo, Maude Vermeir
Medewerkers:
Peter Cauwenberg, Petra Cock,
Filip De Keukeleire, Dorinda Dekeyser, Koen Hendrickx,
Maarten Hens, Karel Maesen,
Piet Schreurs, Ronny Tielen,
Ann Vandermaesen
Eindredaktie: Patrick Staudt en
Pieter Vandekerckhove

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij Rotatyp Brussel
Oplage 9000 eksemplaren
ISSN-nummer 0773-5162
Abonnementen
Studenten: 250 fr.; niet-studenten: 300 fr.; steun vanaf 600 fr.;
overschrijven op 001-0959719-77
Agenda en Ad Valvas
ten laatste vrijdag voor verschijnen
om 18.00 uur op het redaktie-
adres bezorgen
Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om 15.00 u

De Almamalaïse

← vervolg van p. 1

sparingen van 1986 onvoldoende voor de instandhouding van de bestaande studentenvoorzieningen. Na vijf jaar krisisbeleid zijn nu zelfs alle reserves van Alma en van de RvS opgebruikt of toegewezen. En zo moddert men maar aan, zonder uitzicht op structurele oplossingen, wel met uitzicht op nog verdere prijsstijgingen... Maar als de studenten hun eigen sociale sektor moeten betalen dan mist die sektor geheel haar doel. Het zijn immers niet de studenten, maar wel de Vlaamse regering die, krachtens de wet van 3 augustus 1960, de nodige gelden moet beschikbaar stellen voor voldoende studentenvoorzieningen.

Alternatief

Als alternatief voor de huidige - mag Sociale Raad nog spreken van 'rampzalige' - situatie zoekt Sociale Raad in drie richtingen. Voorerst moet dringend werk worden gemaakt van een herziening van de structuur van de medebehoudsorganen, waarbij aan het begrip studentenispraak meer inhoud moet gegeven worden. Daarnaast vraagt Sociale Raad aan de KU Leuven en aan de overheid een extra inspanning voor de verzichte sociale sektor. Zo vraagt Sora aan de KU Leuven om een voldoende deel van de ekstra investeringskredieten

die ze vorig jaar bij dekret van de Vlaamse regering gekregen heeft (320 miljoen over vijf jaar) naar de sociale sektor te laten stromen. Nu worden die middelen in hoofdzaak gereserveerd voor het prestigieuze Hoge-Heuvelproject van de fakulteit Economie. Aan de VUB daarentegen, besteedt men deze dekretele middelen volledig aan de sociale sektor.

Tenslotte wijst Sora de Vlaamse overheid op haar verantwoordelijkheid om de democratisering van het onderwijs vooraan op haar politieke agenda te plaatsen. Vorig jaar werd bij de opening van de Vlaamse Onderwijs Raad al naar een sociaal decreet verwezen. Dit decreet zou de dekretele voorzieningen aan de Vlaamse universiteiten en hogescholen (die tot nu toe uit de boot vielen) moeten regelen. Er wordt in elk geval al met hoge verwachtingen uitgezien naar de resultaten van de ambtelijke commissie die zich bezig houdt met een behoeftenonderzoek en het formuleren van concrete projecten voor dit sociaal decreet. Hopelijk zal er nu wel voldoende politieke moed zijn om de nodige financiële middelen voor de sociale sektor vrij te maken.

Koen Hendrickx
Pieter Vandekerckhove

UIT DE RADEN

Milieuraad

◀ vervolg van p. 1

Voor de productie van papier zijn er op dit moment twee belangrijke processen. Het eerste is een mechanisch proces waarbij de bomen tegen grote raspes worden geduwd zodat een pulp ontstaat. Dit proces verbruikt veel water en elektriciteit, maar heeft een hoog rendement: 0,9 ton papier per ton hout. Door de lage kwaliteit van het papier wordt het vooral gebruikt als krantenpapier.

Een tweede proces is de chemische behandeling van het hout. Er wordt minder water en energie gebruikt, maar er is wel een lozing van zwaavelhoudende producten. Kwalitatief scoort de bekende pulp beter, maar men heeft slechts een opbrengst van 0,4 ton papier per ton hout. De papierpulp wordt daarna gebleekt. Dit proces heeft tot doel een mooi wit papier te bekomen, maar is zeer omstreken omdat er chloorverbindingen gebruikt worden. Chloorverbindingen zijn de schadelijkste verbindingen die de mens ooit geproduceerd heeft en ze worden dan ook veel gebruikt in pesticiden zoals bijvoorbeeld DDT. Dioxine is een andere beruchte chloorverbinding: deze stof heeft zijn effecten op mens en milieu bewezen bij de ramp in Seweso en tijdens de Vietnamoorlog, als chemisch ontbladeringsmiddel. Er treden in de papierpulp een aantal nog niet gekende nevenreacties op met deze chloorverbindingen. Deze stoffen worden niet enkel geloosd (met alle gevolgen van dien), even onrustwekkend is bovendien dat er sporen van stoffen als dioxine in het afgewerkte product gevonden worden.

Reklame

De productie van kringlooppapier verbruikt minder energie en minder water dan die van "primaire" papier. Tijdens de bleking zijn er minder chemicaliën nodig. Er is wel een bijkomend proces, namelijk het ontinkten. Sommige inktsoorten laten zich moeilijk verwijderen en dit geeft aan kringlooppapier de typische grijze kleur. Het is een feit dat de papierindustrie talrijke pogingen doet om het ganse proces milieuvriendelijker te maken. Voor de pulpproductie zijn er reeds enkele alternatieven op experimentele schaal. Voor de bleking probeert men andere stoffen te gebruiken, zoals het relatief onschadelijke waterstofperoxide. Dit geeft een iets minder goede bleking. Daar de bleking het meest schadelijke deel in het produk-

tieproces is, zou er veel opgelost worden als de konsument tevreden zou zijn met grijs papier. Aan de gebleekte pulp worden nog een aantal andere producten toegevoegd naargelang de vereiste kwaliteit en de bestemming van het papier, van luier tot grafisch kunstpapier.

Zonder verbruikers, geen producenten... Op Europees vlak is het verbruik van papierprodukten de laatste tijd sneller gegroeid dan de economie in haar geheel. Zo verzevendvoudigde het totale papierverbruik in West-Duitsland de voorbije 30 jaar tot een kleine 14 miljard ton in 1989. De belangrijkste stimulerende voor deze stijging vormen - naast de algemene economische groei - de nieuwe kantoorssystemen en de reclame. De ontwikkeling van nieuwe elektronische informatiesystemen heeft de vraag naar papier niet doen dalen. Uitvindingen zoals de PC, fotokopieerapparaten, telefaks en desktop publishing hebben de vraag aangewakkerd. In 1989 lag de papierconsumptie in West-Duitsland op 210 kg per persoon, waarvan 85,5 kg verpakkingspapier.

Zweeds

Het ziet er niet naar uit dat er vlug een einde zal komen aan ons groeiend papierverbruik. Inspanningen om het grondstoffenverbruik en schadelijke emissies te reduceren, worden volledig tenietgedaan door een groeiende behoefte. Op lange termijn zullen we onvermijdelijk minder papier moeten verbruiken. Het overmatig en onbereideneerd consumeren brengt ook andere problemen met zich mee: momenteel bestaat 28% van ons afval uit papier, waarvan ongeveer 40% afzonderlijk opgehaald wordt. Meer dan de helft wordt dus nog verbrand of gestort. Dit is een spijtige zaak, want recuperatie van papiervezels is energetisch veel voordeliger dan bijvoorbeeld het verbranden ervan. Dit gegeven vormt eigenlijk de basisgedachte van het kringloopproces. Papierafval kan gerecycled worden als secundaire ruwe grondstof voor de industrie. Terzelfdertijd worden grondstoffen gespaard, nieuwe jobs gecreëerd en wordt er bijgedragen tot een aanzienlijke reductie van de vervuiling.

Op Europees vlak wordt momenteel ongeveer 40% van alle papier herbruikt. Uitschieters zijn Nederland, Japan en Oostenrijk met een recuperatie van meer dan 50%. Een Zweeds onderzoek

(foto Karel De Weert)

heeft echter uitgezonden dat 75% tot 80% van ons papier na gebruik recupererbaar is.

Nul

Het recycle-concept dient ten dele gerelativeerd te worden. Zo kan men papier slechts een beperkt aantal keren hergebruiken, omdat bij elk pulpproces de vezels verkorten waardoor het eindproduct minder sterk wordt. Gerecycleerde pulp wordt dan ook in hoofdzaak gebruikt voor karton en verpakkingsmaterialen. Tevens gaat er bij elk recycleproces een gedeelte (10-20%) van het papier verloren, samen met tal van onzuiverheden: nietjes, blisters, inkt... Verder zijn ook niet alle papersoorten recyclebaar: fakspapier en gelaagde verpakkingen (papier met plastic of aluminium film) komen bijvoorbeeld niet in aanmerking. De technische moeilijkheden bij de verwerking van oud papier zijn echter niet onoverkomelijk en op termijn zal men zeker moeten komen tot een brongericht aanpak in de zin van produktontwerp met het oog op recyclage.

Ongeschoold

Zijn er in de evolutie van papierverpopping naar papierkringloop technisch geen onoverbrugbare problemen meer, de realiteit ziet er ietwat anders uit. Menig jeugd- en socio-kulturele vereniging heeft kunnen ondervinden hoe de oud-papierprijs in de loop der jaren ineengestort is tot omzeggens 0 fr/kg. Momenteel beperkt de opbrengst van een papierslag zich dan ook tot de gemeentelijke subsidies. Economisch gezien wordt er meer dan genoeg papier ingezameld, een groot deel blijft immers in de pakhuisen liggen en meer dan de helft van het oud papier wordt uitgevoerd, voornamelijk naar Nederland. Dit overaanbod van oud papier is uitsluitend te schrijven aan een te kleine verwerkingscapaciteit in België.

Groen

De vraag stelt zich natuurlijk wat een individu - in dit geval de papierconsument - kan doen. Het ligt allemaal een ver-van-mijn-bed-show. Nochtans is de invloed die de maatschappij kan uitoefenen op het milieudeg van een industriële gigant als de papierindustrie niet te onderschatten. In juli 1991 publiceerde Greenpeace een plagiaateditie van "Der Spiegel" op chloorvrij gebleekt papier. Deze actie veroorzaakte een schokgolf doorheen de Duitse pulp-industrie doordat de prijs van chloorgebleekte pulp ineens stortte. De pulp-industrie werd duidelijk gemaakt dat met de papierproducenten, maar wel de magazinelezers de uiteindelijke klanten zijn. Het chloorbleken kwam hierbij zo in diskrediet, dat vele producenten in de nabije toekomst dienen over te schakelen op alternatieve processen. De papierproducerende nijverheid erkent overigens dat in hun sector milieuproblemen de uitdaging van de jaren '90 worden, vooral onder druk van de publieke opinie. Aan de andere kant wordt de onachtzame gebruiker op dit vlak vaak zand in de ogen gestrooid. Termen als milieuvriendelijk, chloorarm gebleekt en houtvrij worden te pas en te onpas als verkoopargument gebruikt. Warenhuizen kennen een wildgroei aan "groene" etiketten en "natuurvriendelijke" produkten, aangezien die vlot verkopen.

De slogan "denk mondiaal, handel lokaal" duidt perfect aan welke richting het uit moet: een bewustere aanpak van papier en het niet gebruiken als wegwerppapier, het maximaal gebruik van kringlooppapier en een minimale milieubelasting van hout- en papierproductie.

Peter Cauwenberg
Maarten Hens

KRINGLOOP

Kringlooppapier blijkt nog veelal een randverschijnsel te zijn. Kursusblokken vind je in Leuven enkel in winkels in de trend van de wereldwinkel en de natuurboetiek: Infodok, Kleine Johannes, WWF-winkel, Wereldwinkel, Greenpeace... Grotere winkels zoals GB, Acco en Inno verkopen helemaal geen kringlooppapier. Een spijtige zaak wanneer je bedenkt dat het merendeel der studenten zich juist op die plaatsen bevoorradt met het nodige papier. Hier wil de milieuraad dan ook op inspelen, door de beschikbaarheid van het papier te verhogen. Een kostprijs van 50 fr. per blok is bovendien goedkoper dan alle vergelijkbare wit-papierblokken. Ook kopieren op kringlooppapier kan je nog maar op een beperkt aantal plaatsen. Zo zijn er: Acco, Vesaliusstraat 13 (1,5 fr), Captain Copy, Naamssestraat 115 (1-1,5 fr), Schreurs, Naamssesteenweg 67/2 (1,5 fr), De Raaf, Ravenstraat 19 (1,5 fr), Printservice, Tienssestraat 38 (2,2 fr). Meestal moet je het wel speciaal vragen... (Aanvullingen op deze lijst zijn steeds welkom bij de Milieuraad).

Als proffen spreken

advertentie

In de aula voeren ze het hoge woord. En op het examen bedenken zij de vragen. Maar dan trekken ze zich terug in hun ivoren toren. Hoe ziet zo'n toren er van binnen uit? En wat als wij nu eens de vragen zouden stellen? Zonder angst (ons kunnen ze niet meer huizen!) en zonder toga-schroom gingen

we aan tafel zitten met de slimste geesten van Vlaanderen. En ja, ze wilden praten. Over abortus en euthanasie, over genetische manipulatie en misbruiken in de psychiatrie, kortom: over alles waarover ze tot nog toe zo angstvallig hadden gezwegen. Elke week, in onze reeks "ONDERPROFESSOREN".

PANORAMA
DE POST

LEES EN BELEEF
WAT WIL BELEVEN

Jonge dokters in de problemen?

Een kwestie van arm, én rijk

Foto archief

De Medika-studenten willen numerus clausus (NC) ondermeer invoeren om de ontwaarding van het eigen diploma tegen te gaan. Men wil het zogenaamde 'diplomaproletariaat' vermijden, "want dat leidt tot frustraties", aldus het kringblad 'Akut', "het gaat natuurlijk niet op dat na de studies de studenten uit hogere milieus veel meer kans maken om hun beroep uit te oefenen, juist omwille van de grote toevloed van gediplomeerden." Die redenering ligt in de lijn van uitspraken van dr. Beckers van het Vlaams Artsensyndicaat (de 'strekking Wynen'). De artsenseider leverde in een interview met 'Faze' (26/2/86) uitspraken af als "jongens (sic) uit een arbeidersmilieu zeven jaar laten studeren om ze dan een diploma te geven waar ze later toch niets mee kunnen doen, dat vind ik pas antisociaal". Geneeskunde een waardeloos diploma? Tiens.

Door wat de syndikaten van geneesheren "een overaanbod van artsen" noemen - op Italië na telt België het hoogste aantal artsen per inwoner in Europa -, zouden jonge dokters met ernstige inkomensmoeilijkheden gekonfronteerd worden. Volgens die artsen-syndikaten zien vele jonge dokters de eerste jaren 'zwarte sneeuw' en verdienen nauwelijks de kost. Volgens een bepaalde interpretatie van de cijfers van de 'Rijksdienst voor Invaliditeit en Ziekteverzekering' (Riziv) ziet een kwart van de huisartsen minder dan zeven patiënten per dag. Wellicht daarom gewaagt dokter Beckers in het hem eigen "direkt" taalgebruik: "Nu lenen heel wat jonge artsen zich tot oneerlijke praktij-

ken om een inkomen te hebben, omdat men van hen echte paria's heeft gemaakt."

'Paria' is natuurlijk een relatief begrip. Wanneer verdient een arts te weinig? Hoeveel artsen staan op de rand van de bedelarij? Hoewel cijfermateriaal rond het inkomen van beoefenaars van vrije beroepen uiterst zeldzaam is, bestaat er toch een goede indicatie voor het inkomen van beginnende artsen. De Leuvense Dienst voor Studieadvies publiceerde in '89-'90 haar zeventiende rapport over de 'Arbeidsmarkt voor universiteiten'. Hierin onderzocht men de intrede op de arbeidsmarkt van de afgestudeerden van de KU Leuven uit '85-'86 en '86-'87. De rapporten schet-

sen een goed beeld van de toestand binnen een enkele studierichting. Bovendien laten ze ook toe een vergelijking te maken tussen de verschillende faculteiten en bieden ze een uniek inzicht in de loonontwikkeling van jonge artsen tijdens de eerste achttien maanden na het afstuderen (zie grafiek). Bij de interpretatie van de gegevens moet wel rekening gehouden worden met een zekere indeks-aanpassing. De cijfers dateren immers uit de periode '87-'88.

Farmaceutisch

Een half jaar na het behalen van het diploma verklaart bijna de helft van de respondenten minder dan 35.000 frank bruto te verdienen, een extreem laag bedrag. Dit hoge aantal kan gedeeltelijk verklaard worden door de dienstplichtigen (ongeveer 13%), de groep die nog verder studeert (9,7%), de rest-groep van hen die nog gedeeltelijk stage lopen, onbezoldigd werken, of al dan niet vrijwillig zonder beroepsactiviteit blijft (in totaal 3,9%). Maar dan nog bestaat er een groep van omzeggens 25% van de pas afgestudeerde geneesheren die dat eerste half jaar een erg laag inkomen heeft.

Na achttien maanden - een jaar later dus - is die categorie 'arme dokters' verminderd tot 23%. Hiertoe behoren

DOSSIER NUMERUS CLAUSUS (2)

De studenten geneeskunde hebben zich in een enquête van hun fakulteitskring Medika met ruime meerderheid uitgesproken voor numerus clausus (NC), een selectie van nieuwe kandidaat-geneesheren. Hoe goedbedoeld hun motieven ook kunnen zijn, Veto gaat met die optie niet akkoord. Als blad van een studentenkoepel die ijvert voor een democratisch onderwijs, vinden we dat NC fundamenteel afbreuk doet aan een van de meest essentiële verworvenheden hiervan: de vrije toegang tot de universiteit. Daarom verschijnt dit 'Dossier Numerus Clausus': een met realia gestaafe visie waarom NC onaanvaardbaar is - ook in geneeskunde. Deze week hebben we het over de studenten en pas-afgestudeerden. Wij proberen uit te leggen waarom de twee klassieke motivaties voor NC ("het aantal studenten kan enkel met NC genormaliseerd worden" en "er ontstaat een diplomaproletariaat van kwasi-werkloze jonge dokters met alle frustraties vandien") eigenlijk irrelevant zijn.

nog steeds 9,8% die nog steeds buiten de full-time arbeidsmarkt staat: dienstplichtigen, studerende enzovoort. Er blijft dus een rest van 13 à 14% van 'voor de arbeidsmarkt beschikbare geneesheren' die na anderhalf jaar nog steeds minder dan 35.000 frank bruto verdienen.

De twee grootste categorieën van die 'voor de arbeidsmarkt beschikbare geneesheren' zijn de 21% 'zelfstandig gevestigden' en de 35,3% 'studerend en werkend'. Hiermee worden vooral de zogenaamde assistenten bedoeld, de 'specialisten in opleiding'. Ook zij verdienen in de eerste maanden geen bijster hoog salaris. De honoraria van Gasthuis-berg bedragen op dit moment ongeveer 55.000 frank bruto. Dat inkomen verandert natuurlijk eenmaal men werkt als specialist-geneesher.

Merkwaardig is dat reeds vlak na het beëindigen van hun studies een niet onbelangrijke groep dokters vrij gemakkelijk de weg vindt naar het 'goed geld verdienen'. Slechts zes maanden na afstuderen verdient 15% van de dokters reeds meer dan 60.000 frank bruto per maand. Na anderhalf jaar verdient 32% meer dan 60.000 frank per maand, en vermeldt 25% van de dokters - reeds een op vier - een inkomen van '70.000 frank en meer'. Let wel, de groep bevat natuurlijk geen enkele van de kandidaat-specialisten, die slechts na een vijftal jaar hun specialisatie beëindigen, en dus pas later veel kans maken op een meer dan behoorlijk inkomen. Het gaat hier dus vooral om jonge huisartsen, en hiernaast de enkelen die tewerkgesteld zijn in bijvoorbeeld de chemische of farmaceutische nijverheid.

Konkurrentieel

Artsen met een beginnend bruto-inkomen van meer dan 70.000 frank hebben bovendien een hoog inkomen in vergelijking met de meeste andere universitair gediplomeerden. Zo is de toestand in de verschillende afstudeerrichtingen van Letteren en Wijsbegeerte stukken dramatischer. Niemand van de afgestudeerde germanisten verdiende anderhalf jaar na het behalen van het diploma meer dan 70.000 frank, en slechts 5,6% had een inkomen dat hoger lag dan 60.000 frank. Tegelijk nam 18,6% van de germanisten met minder dan 35.000 frank per maand genoegen. Twee jaar na het afstuderen was 22,2% van de afgestudeerden 'Oudheidkunde en Kunstgeschiedenis' gewoon werkloos, terwijl 9,7% aan de slag was in

allerlei RVA-staten. Ook binnen de faculteit Wetenschappen leiden de diploma's niet onmiddellijk tot het grote geld: bij Dierkunde en Plantkunde was er zelfs geen enkele pas afgestudeerde die meer dan 60.000 frank bruto verdiende.

Natuurlijk zijn er aan de KU Leuven faculteiten waarvan de afgestudeerden het beter doen dan de geneesheren, zeker in de eerste jaren na het behalen van het diploma. Een van de duidelijkste 'koplopers' is Toegepaste Wetenschappen. Na achttien maanden had 82,1% van de burgerlijk ingenieurs een bruto-inkomen van meer dan 60.000 frank, en 43,7% zelfs meer dan 70.000 frank. Globaal genomen is het echter onjuist om te stellen dat Geneeskunde een 'slechte' afstudeerrichting is, waar jonge dokters onverantwoord weinig verdienen. Dat is niet waar: een niet onbelangrijke groep dokters verdient haast onmiddellijk 'goed geld', terwijl een ander belangrijk deel (de kandidaat-specialisten) een tijdlang een middelmatig inkomen heeft, maar hun inkomens stijgen na die specialisatie bijzonder sterk.

Grote onderscheiding

Toch blijft er het probleem van de ook niet onaanzienlijke groep jonge dokters die inderdaad weinig verdient: 13 à 14% van de actieve dokters verdient anderhalf jaar na afstuderen minder dan 35.000 frank bruto. Wij zouden hiervoor echter een andere verklaring willen suggereren dan het klassieke 'tevel aan artsen'. Naast bovenvermelde groep 'arme dokters' staan immers ook de 25% 'rijkeren', studiegenoten die op eenzelfde periode plots wel een royaal inkomen verzamelen. Bovendien zijn dit nog niet onmiddellijk de 'allerbeste' studenten: het merendeel van de 'grote onderscheidingen' specialiseert zich immers. Het gaat dus om een groep die 'om een of andere reden' (woningplaats, familiale relaties,...) erin slaagt het dubbele te verdienen van hun collega's. De reden hiervoor moet dus eerder gezocht worden in de interne, en zeer liberale organisatie van dit 'vrije beroep': de gezondheidszorg is een konkurrentiële markt waar een patiënt niet in de laatste plaats een 'klant' is. In zo'n marktsituatie zijn er altijd winnaars en verliezers, zo gaat dat nu eenmaal.

Walter Pauli

'Dossier NC 3' zal de organisatie van de gezondheidszorg behandelen.

EVOLUTIE VAN STUDENTENAANTALLEN AANTAL STUDENTEN GENEESKUNDE IS VERMINDERD

Cijfers - Numerus Clausus (NC) wordt dikwijls verdedigd met het argument dat er te veel studenten geneeskunde zijn, en dat dit de kostprijs van het onderwijs nodeloos verhoogt. Bovendien stellen voorstanders van NC dat de vroegere pogingen om de studentenaantallen in te perken (bijvoorbeeld een sterke ontradingcampagne naar de laatste jaren van het middelbaar onderwijs) blijkbaar niet geholpen hebben.

Dat argument van een 'tevel aan studenten' is echter zeer relatief. Hiervoor baseren wij ons op de 'Jaarverslagen van de Dienst voor Universitaire Statistiek', uitgegeven door de Universitaire Stichting. Het laatste beschikbare rapport vermeldt de gegevens van '89-'90. Alle cijfers hebben betrekking op de populatie van de geneeskundestudenten aan alle Belgische universitaire instellingen.

Het hoogtepunt van het aantal studenten geneeskunde ligt al een tijdje achter de rug. In het academiejaar '77-'78 telde men 20.654 inschrijvingen voor geneeskunde. Vanaf '78-'79 begonnen die aantallen stelselmatig te verminderen. Die evolutie zette zich door tot in het academiejaar '87-'88, toen onze universiteiten nog slechts 15.534 studenten geneeskunde herbergden, meteen het absolute minimum. Zonder enige vorm van NC of een andere artificiële beperking van de geneeskundestudenten, had er op tien jaar tijd een spektakulaire

absolute daling plaatsgevonden van 24,79%.

Die achteruitgang wordt nog duidelijker als men rekening houdt met het feit dat de absolute aantallen van de universiteitsstudenten in die periode bleven stijgen. Op het einde van het academiejaar '77-'78 telde men 100.924 inschrijvingen aan de universiteiten, tien jaar later 113.353. Dat betekent eigenlijk dat het gewicht van de groep geneeskundestudenten in de totale universitaire studentenbevolking daalde van 20,46% tot 13,70%. Met andere woorden: de relatieve daling (een die rekening houdt met deze 'indeks') van het aantal geneeskundestudenten lag natuurlijk nog veel hoger dan de kontekstloze, namelijk 33,05%. Nogmaals: zonder enige vorm van NC. De studentenaantallen hadden zich automatisch aangepast aan wat voorgehouden werd als 'de maatschappelijke noden'.

Sinds '87-'88 zijn de studentenaantallen weer lichtjes aan het stijgen: 15.902 inschrijvingen in '88-'89, 16.586 inschrijvingen in '89-'90. Ook daarna heeft die stijgende evolutie zich voortgezet - alleen heeft de Dienst voor Universitaire Statistiek die cijfers nog niet gepubliceerd. Toch staat als een paal boven water dat, ondanks de stijging van de laatste jaren, ook vandaag nog steeds beduidend minder studenten dan vijftien jaar geleden voor geneeskunde kiezen.

De hele heisa rond de studentenaantallen wordt nog ongelooftwaardiger als men rekening houdt met de demografisering van de meisjesstudenten. Dat is een evolutie die zich pas vanaf de jaren tachtig echt heeft kunnen doorzetten. De vrouwelijke scharen stijgen met enige honderden per jaar: van 5893 in 85-86 over 6124 in 87-88 naar 6765 in 89-90. Nu lijkt het ons vrij logisch dat de meisjes hun plaats opnemen, en dat daardoor de aantallen van geneeskundestudenten stijgen, net als overal elders.

De pleitbezorgers van NC zouden dringend open kaart moeten spelen: wie voorstander is van zowel sociale demokratie als maatschappelijke emancipatie van de vrouw, aanvaardt vanzelfsprekend dat het aantal actieven stijgt. Bij geneeskunde betekent dat: aanvaard dat er méér dokters zullen zijn. Misschien dat wat betreft arbeidsorganisatie de artsen een voorbeeld kunnen nemen aan andere sectoren, die reeds vroeger met eenzelfde emancipatorische tendens gekonfronteerd werden. Een goed voorbeeld zijn die onderwijzers, die vroeger met de pastoor en - inderdaad - de dokter tot de 'dorspontonabelen' behoorden. Ondermeer daar heeft men het grotere aanbod opgelost maatregelen als een vervroegde pensioenstelling, door de invoering van de 36-urenweek, en - relatief gezien - een ernstige loonmatiging. (WP)

BRUTO-SALARIS	6 MAANDEN	18 MAANDEN
Onbezoldigd	2,3%	-
Minder dan 25.000*	16,4%	10,2%
25.000-29.999	15,0%	3,9%
30.000-34.999	15,5%	9,4%
35.000-39.999	13,2%	10,9%
40.000-49.999	12,3%	22,7%
50.000-59.999	10,5%	10,9%
60.000-69.999	7,3%	7,0%
70.000 en meer	7,7%	25,0%

De tabel geeft de inkomensverdeling van de artsen, respectievelijk zes maanden en achttien maanden na het behalen van het diploma. Ze is gebaseerd op een enquête bij 337 van de 719 afgestudeerden uit '85-'86 en '86-'87. (Bron: D. Smets, L. Schots, J. Hoornaert, 'Arbeidsmarkt voor universiteiten. Deel 5, 1990, p.58.)

Een Leuvens spelletje
integratie-voetbal

Migrantenbeleid verloopt moeizaam

Op dit ogenblik wonen er meer dan 750 Noordafrikaanse migranten in Leuven. Het gaat om Marokkanen, Algerijnen en, in mindere mate, Tunesiërs van de eerste en tweede generatie. Om de specifieke noden van de migrantengemeenschap te verhelpen, bestaan er de 'Noordafrikaanse Culturele Vereniging' (NCV) en het Trefpunt Integratie (Tint). Het stadsbeleid ter zake wordt gevoerd langs de schepene van Welzijn en Gezin Christiane Vanneck, verantwoordelijk voor het migrantenbeleid in Leuven. De verschillen tussen beide verenigingen zijn echter opvallend en de integratie blijkt niet altijd even los te staan van partijpolitiek.

In 1980 ontstond de eerste werking rond migranten, in een werkgroep van 'Overleg Welzijn Regio Leuven' die aan de noden en behoeften van de migrantenbevolking wou toekomen. Na een aantal onderzoeken werd besloten een permanente vreedingswerking op te richten die leidde tot het ontstaan van Tint (Trefpunt Integratie) dat sinds juni 1990 naast twee Belgen ook een migrant in dienst heeft. In haar activiteiten richt de vereniging zich hoofdzakelijk tot de Noordafrikaanse migranten, alhoewel in een tweede stadium ook politieke vluchtelingen zouden moeten bereikt worden.

Tint ijvert voor de volledige integratie van de migranten in de lokale samenleving en tracht dan ook zoveel mogelijk migranten bij haar werking te betrekken. De vereniging werkt nauw samen met de Leuvense buurtwerken 'Lampeke en De Straatmus, om het kansarmoede probleem in de breedte zin aan te pakken. Zo worden er ondermeer huiswerkbegeleidingsklassen georganiseerd voor kinderen, migranten en autochtonen met leerproblemen. Daarnaast maken de medewerkers de migranten gewijs in formulieren en instellingen, aangezien het alfabetisme bij de migranten van de eerste generatie nog een enorm probleem is. Alfabetisering in eigen taal lijkt op het eerste zicht de beste oplossing, naast de lessen Nederlands voor anderstaligen die in samenwerking met het Edukatief Centrum Leuven worden georganiseerd.

De financiële ondersteuning van Tint gebeurt via het 'Katharina-fonds' van Lenssens, waarvan de gelden rechtstreeks door het stadsbestuur worden doorgegeven. Omdat de uitbetaling door de Vlaamse gemeenschap nogal moeizaam verloopt, zag de stad zich verplicht om Tint verleden maand een overbruggingskrediet van 500.000 frank toe te kennen. Bovendien werden de projecten van Tint erkend door het VFII (Vlaams Fonds voor Integratie van Kansarmen) waardoor ook de samenwerking met Leuven Sociaal, een samenwerkingsverband van verenigingen die rond kansarmoede werken, werd uitgebreid.

Naast Tint bestaat er in Leuven ook de Noordafrikaanse Culturele Vereniging (NCV), en in september 1990

opgerichte zelforganisatie die dagelijks alle moeilijkheden ondervindt die onafhankelijke migrantenorganisaties meemaken. De vzw ontstond als initiatief van enkele migranten die trachten de Noordafrikaanse gemeenschap uit Leuven te organiseren rond bi-culturele activiteiten. Zij kan dus een uitstekende springplank vormen om een belangrijke groep migranten op een directere manier te bereiken.

Naast het bevorderen van de contacten tussen Vlamingen en Noordafrikanen staat ook de bestrijding van kansarmoede centraal, via taallessen Arabisch en Nederlands aan migrantenkinderen in scholen. NCV is de enige vereniging in Leuven met een werking, niet alleen voor maar ook door migranten. Dit brengt alvast met zich mee dat de Noordafrikanen zelf de kans krijgen om mee te integratie uit te werken, zonder daarbij al te afhankelijk te zijn van de financiële of ideologische goedwill van de autoriteiten. Voor de verschillende projecten die NCV reeds realiseerde en hoopt te realiseren kreeg de vereniging totnogtoe nauwelijks enige financiële steun. Blijkbaar wordt de organisatie niet gezien als een volwaardige gesprekspartner bij de verantwoordelijken van het stadsbestuur, alhoewel het NCV al bewezen heeft haar doorgaans moeilijk te bereiken doelgroep, op een succesvolle manier te sensibiliseren.

Onmacht

De moeilijke situatie van het NCV, met alle problemen waarmee ze als zelforganisatie van migranten te kampen heeft, is geen alleenstaand geval. Overal in Vlaanderen waar lokale zelforganisaties opgericht worden en enig resultaat behalen, stuiten ze vaak op een muur van wantrouwen en onbegrip. In "Eigen organisaties van migranten in Vlaanderen" stellen K. Pauwels en L. Deschamps, onderzoekers van het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudieën van de Vlaamse Gemeenschap, het volgende: "Toch steekt de overheid kwasi geen financiële middelen in de uitbouw van eigen organisaties voor migranten. Zelforganisaties van migranten leggen

(Foto Karel De Weert)

het hier duidelijk af tegen Vlaamse lokale migrantenwerkingen. Dit heeft mede te maken met het feit dat criteria voor erkenning of subsidiëring gekoepeld zijn van de klassieke Vlaamse organisaties." Deze houding is een direct gevolg van de politieke onmacht van de migranten, die nog steeds hun stem niet kunnen uitbrengen. Politici zullen zich nauwelijks inzetten voor een electoraal onbelangrijke groep.

De Vlaamse Hoge Raad voor Migranten adviseert daarentegen al sinds 1985 voor het prioritar uitwerken van een bijzondere subsidieregulering voor de eigen organisaties van migranten. Deze organisaties kunnen immers een belangrijke rol spelen bij de integratie van migranten in onze samenleving. Integratie wordt hierbij opgevat als een groepsgebaseerde emancipatie van de migranten en een gestructureerde deelname aan het grotere gemeenschapsgebeuren op basis van culturele eigenheid.

Ontmoeting

De ambitie om een heuse migrantenwerking mogelijk te maken wordt in Leuven al enkele jaren levendig gehouden. Tint deed daarom het voorstel een ontmoetingscentrum voor migranten op

poten te zetten. Na een belofte door het stadsbestuur om een ruimte ter beschikking te stellen, blijkt nu echter dat deze belofte sterk is afgezwakt. Oorspronkelijk zou de stad 2,5 miljoen frank vrijmaken voor het ombouwen van een loods achter het Fabota-komplex in de Ridderstraat. Het schepkollege draaide die beslissing echter helemaal terug. Volgens schepene Vanneck gebeurde dit omdat de Technische Dienst waar schuwde dat de verbouwingswerken toch slechts lapmiddelen zouden blijven zodat het kollege oordeelde dat hier geen geld ingestoken kon worden.

Volgens Hamid Abroudi van Tint is dit een achteruitgang van het integratiebeleid: "Men verwijt de migranten altijd dat ze niet willen integreren, maar ik vind dat het aan de politici is om hen te helpen. Hier ligt het niet in de mogelijkheid van de migranten om zich te integreren, het is aan de Belgen, vooral aan de politici om daar iets aan te doen, om de migranten te aanvaarden en ervoor te zorgen dat ze aanvaard worden in de maatschappij."

Al de beslissingen over het migrantenbeleid worden volgens schepene Vanneck ook besproken binnen de commissie welzijn van de stad Leuven waardoor alle politieke partijen op de hoogte

moeten zijn van de moeilijke situatie waarin NCV en Tint verkeren. De samenwerking tussen beide organisaties moet mogelijk worden want het onderlinge gebekvecht is nergens goed voor, behalve voor anderen die hier munt uit zullen proberen te slaan. Schepene Vanneck ziet voor zichzelf op het vlak van samenwerking NCV-Tint een bemiddelende rol weggelegd. Zij besef wel dat er voorzichtig zal moeten gewerkt worden om tot die samenwerking te komen, maar zowel bij NCV als Tint verklaarde men bereid te zijn om met elkaar hierover te praten. Een eerste punt waarvoor men met vereende krachten zou kunnen ijveren, is het realiseren van een ontmoetingsruimte voor migranten in Leuven. Als men op een beslissing van de stad moet wachten, kan dat nog wel een tijdje duren.

Petra Cock
Dorinda Dekeyser
Ronny Tielen

Studenten en anderen die geïnteresseerd zijn in voetbal, volleybal of wushu (kung fu) met Leuvense migranten kunnen contact opnemen met de Studenten Tegen Racisme (StER), 's Meiersstr. 5, Leuven. Zowel NCV als Tint voorzien dergelijke interculturele ontmoetingen.

KORTGELEZEN

(Verfijnde kastelen en universitaire burchten)

Wie beweert dat het slecht gaat met de geschreven pers in Vlaanderen, heeft waarschijnlijk nog nooit geprobeerd om op één week tijd alles te lezen wat in die zeven dagen aan druklessen verschijnt. Wij slagen er alleszins al niet in om alle voor onszelf en onze lezers interessante uitspraken en inzichten die in Vlaamse bladen geformuleerd worden, op tijd te registreren. Zo komt hier af en toe iets binnengevraagd dat vast 'oud vuil' is, maar toch boeiend genoeg om het de lezer via onze kolommen te laten geworden. Zo stootten we vorige week op een oud nummer van het populaire - dus door universairen niet gelezen - blad 'TV Ekspres', waarin een uitgebreid interview met Herwig Van Hove te lezen is.

Herwig Van Hove is ongetwijfeld een van de bekendste, zoniëet de bekendste, figuren die onze KU Leuven bevolken. Als deeltijds docent en werkleider maakt hij de vijfdejaars burgerlijk ingenieur vertrouwd met het domein van de fysieke scheikunde. In zijn vrije tijd ontwikkelt hij echter een veel boeiender activiteit: sinds tien jaar verzorgt hij de wijnrubriek in 'Knack', hij werkte mee aan 'Krokan' (BRT), zetelde in het panel van de 'Wies Andersen Show' (VTM) en leidt de omstreden gastronomische show 'Château Van Hove' op de BRTN. Van Hove hoort daarmee ongetwijfeld thuis in de categorie 'bekende Vlaming', en voor velen in de sub-categorie van de 'mediageile bekende Vlaming'.

Dit statuut wordt hem allesbehalve in dank afgemogen door het universitaire wereldje. De professor die zo ongedwongen de media bespeelt in programma's waar allesbehalve universitaire kennis voor vereist is, wordt zo mogelijk nog spottender bekeken dan Umberto Eco als die zich in

Leuven vooral op de tv-kamera's concentreert. Bovendien zou Van Hove zijn verplichtingen tegenover de unief verwaarlozen: van wetenschappelijk werk is totaal geen sprake, zijn lessen worden door assistenten gegeven. Daar kan de rest van de fakulteit niet mee lachen, zeker in tijden waar elk personeelslid dat men nog kan financieren eigenlijk optimaal zou moeten renderen.

Groot was dan ook onze verbazing toen wij in TV Ekspres van 5 juli lazen: "Het enige verwijt dat enigzins gefundeerd is, zou kunnen zijn dat ik te weinig tijd aan de universiteit doorbreng. Maar mijn opdrachten aan de KU Leuven worden binnenkort waarschijnlijk herschikt: een aantal van mijn skills - ik spreek en ik schrijf nogal gemakkelijk - zullen dan ten dienste komen te staan van de universiteit. Men denkt aan public relations of zoets, maar er is nog niet echt iets concreets geformuleerd." (p.22)

Nu heeft de KU Leuven sinds de herverkiezing van Roger Dillemans inderdaad een 'woordvoerder', in de persoon van Willy Geysen, fakulteitsgenoot van Van Hove. Of er dan eventueel aan gedacht werd om Van Hove als opvolger van Geysen aan te duiden? Frans Van Nieuwenhove (directeur rektorat): "Blijkbaar zijn er inderdaad gesprekken geweest, maar ik weet niet in welke mate die gekoncretiseerd werden." Herwig Van Hove: "Het woord 'denkspite' is in deze overdreven. Er zijn eigenlijk geen gesprekken geweest. Het bewust interview heb ik zelf immers niet geschreven?"

Wat er ook van zij, iemand lijkt toch ooit met de idee gespeeld te hebben om een voor de KU Leuven penibele situatie - een overbekende prof die toont hoe weinig sommige

personeelsleden aan de KU Leuven werken - uit te buiten door Van Hoves "skills" uit te buiten. Dat dit plannetje niet bij iedereen in goede aarde zal gevallen zijn, kan men zich levendig indenken. Men kan niet het even wie een serieus produkt als een universiteit laten verkopen. De konnotaties die aan de persoon van Van Hove kleven, maken het vanuit marketing-standpunt voor sommigen onverantwoord om de man te ekspliciet met de KU Leuven te verbinden.

Nu die hetze rond Herwig Van Hove duidelijker kantoeren aanneemt, begrijpen we ook beter dat Campuskrant-kolumnist LK Vander Velpen zich in het nummer van 24 oktober zo kon opwinden over de gastronom: "Regelmatig is Herwig zelf onderwerp van een kwisvraagje. In termen van multiple choice luidt dat ongeveer zo: "Is Herwig van Château Van Hove verbonden aan a) de fanfare Immer Vooruit van Ransberg, b) de keuken van het Ursulinenklooster van Scherpenheuvel, c) het departement van Chemische Ingenieurstechnieken van de KU Leuven?" "Bee!" Brute pech natuurlijk. Enkel c is min of meer goed."

De "Jean-Pierre Van Rossem van de audiovisuele junkfood", zoals Vander Velpen hem noemt, lijkt ondertussen voor de zaak van de wetenschap gewicht te zijn. Hij wordt alleszins meer in het Arenbergkasteel gesignaleerd en wij bereiken hem bij de eerste poging al op kantoor. Tot grote vreugde van de universitaire gemeenschap, inclusief Vander Velpen: "Herwig is dus sinds kort weer wat meer in Heverlee gesignaleerd. Eindelijk, want ik moet hem dringend spreken. Ik zit namelijk al enkele maanden vreselijk te knoeien met een roerei. Als Herwig zo kan kahlen, dan zal hij ook wel iets van eieren weten zeker." (PDG)

D.T.P.

Professioneel sekretariaat

TEKST VERWERKING •

STAVAN

PUBLISHING

VERTALINGEN •

TEL. 016/35 06 01 FAX 016/35 07 12

(advertentie)

GEMEENTESTRAAT 1 3010 KESSEL-LO

Ekonomika voert musical op En je hebt het geweten

'Geweten' is de titel van de musical waar het Kultuurpresidium van Ekonomika dit jaar mee uitkomt. Het verhaal in een wervelende show de perikelen van een jonge, rotverwende yuppie die tijdens het doorlopen van verschillende stadia van zijn leven zichzelf beter leert kennen, een beter karakter krijgt en op het einde in de armen valt van een meisje waarop hij intussen verliefd was geworden. Deze week zal na drie maanden intensief repeteren de musical worden opgevoerd. Veto ging alvast een kijkje nemen tijdens een generale repetitie en licht een tipje van de sluier op.

Belangrijk is dat omzeggens alles in deze musical door studenten van de fakulteit Economie is gekreëerd. De belangrijkste component, de tekst, beheerst in aanzienlijke mate de rest van de componenten als muziek, dans en decor. Het handige aan het scenario is ongetwijfeld dat na een inleiding, waar het hoofdpersonage in gestuurd wordt, er op een vrij losse manier enkele 'milieus', waarin hij belandt, na elkaar komen. Dat geeft ruimte om elk milieu op een andere manier op te vullen en om met genres te spelen. Zo zijn er scènes in een zwerversmilieu, in een studentenmilieu, in een misdadigersmilieu, enzovoort.

Danseresjes

De genre-verandering komt bij uitstek in de muziek tot uiting. Zowel funk, rock & roll als dansmuziek vullen de scènes op. De muziek is uiteraard niet alleen instrumentaal. Het is immers een musical en er wordt dus ook stevig in gezongen. Alle muziek wordt live gebracht door een orkestje met gitaren, bas, drums, synthesizers en blazers. Op de scène staat er ook heel vaak een achtergrondkoortje, waarvan sommige leden ondertussen ook in bepaalde scènes figureren. Over het componeren van die muziek zelf Wim Allegaert ons tussen twee scènes: "De muziek is vrij populair en is niet geschreven in een Bernstein-stijl. De nummers kunnen in principe ook los van de musical staan, toch wat de muziek zelf betreft. De teksten zijn uiteraard gebonden aan de musical. We hebben het scenario gelezen en aan de hand daarvan de muziek gekomponerd. Daarna pas zijn er teksten op die muziek gezet." Allegaert is voor 70 procent verantwoordelijk voor de muziek en is dirigent van de band.

Met de muziek in de handen kon de choreografie in elkaar worden gebokst. De dans is traditioneel verantwoordelijk voor de dynamiek en de show van een musical. Dat is hier niet anders. Het

blijkt ook dat de dans, net als de muziek getemiseerd is, de verschillende milieus worden in een verschillende dansstijl gedanst. De dansgroep bestaat uit dertien meisjes en vier jongens, maar de choreografie zelf ligt grotendeels in handen van Catharina Calleri: "Op basis van de muziek heb ik vóór de repetities met de andere dansers een choreografie uitgedacht. Ik heb me daarvoor vooral laten leiden door wat ik vanuit mijn opleiding nog weet. Daarnaast werden er ook nog door de andere dansers nieuwe bewegingen aangebracht tijdens de repetities."

Snelwandelen

Hoewel men voor de muziek en de dans zonder auditie heeft gewerkt, heeft men voor het aantrekken van de acteurs wel een auditie gedaan, om alle geïnteresseerden de kans te geven vanuit het skript die rol te kiezen die hen het meest aansprak. Sommigen daarvan werkten vorig jaar ook al mee aan de revue van Ekonomika. Het is een hele opdracht de werking van een dergelijk team in goede banen te leiden. Men heeft er dan ook voor geopteerd om dialogen, muziek en dans tot de generale repetitie apart te laten oefenen.

Heel het idee, de koördinatie, een stuk van het scenario en van de muziekcompositie lag in de handen van Ilse Scheers, vice-preses kultuur van Ekonomika. "Vorig jaar, bleek er met de revue al een trend te bestaan om zoveel mogelijk de muziek zelf te maken. Toen is zowat het idee gegroeid van een musical te maken. Eind vorig academiejaar was ik dan kandidaat in een presidiumpleeg van Ekonomika en dat bleek de ideale manier om iets dergelijks te programmeren. Toen we met onze ploeg de verkiezingen wonnen, was het hek van de dam en konden de voorbereidingen beginnen. In het begin van het academiejaar bleek na een berichtje aan de valven, zoveel interesse te zijn voor de musical dat we serieus gestimuleerd werden om het tot een goed einde te brengen."

Dorpstoneel

"Het fundamenteel verschil met een revue zoals die traditioneel om de twee jaar werd opgevoerd is dat er bij een revue binnen een bepaald kader professioners worden geheld. Hier is het pure fictie en het studenten- en Ekonomikamotief komt maar heel sporadisch naar voor in de musical. Het blijft wel de bedoeling dat er volgend jaar terug een revue zou komen. Maar als deze musical veel succes heeft en er ook het nodige enthousiasme voor is, dan kan men de jaren daarop het ene jaar een musical maken, en het andere jaar een revue. Maar dat is natuurlijk toekomstmuziek."

De meesten zijn al sinds oktober met het werk bezig. Jammer genoeg is het

scenario op een nogal flauw en voorspelbaar gegeven gebaseerd en bezit het niet veel meer diepgang dan een doorsnee dorstoneel. Het is moraliserend (de titel 'Geweten') en klicheematig (een kantus stelt het Studentenmilieu voor, het Goede overwint het Kwade) tegelijkertijd. Gelukkig is een musical meer dan een plot alleen en de acteursprestaties van sommigen trekken het nivo duidelijk omhoog.

Ilse Steen
Steven Van Garsse

De musical wordt op 28 en 29 januari in de Stadsschouwburg uitgevoerd, telkens om 20.00 u. Er zijn nog een aantal kaarten verkrijgbaar aan de loketten van de Stadsschouwburg en in de bar van Ekonomika.

Drie keer Berlijn in het Stuc

We zijn één volk

Van 21 tot 24 januari loopt in het Stuc een filmproject rond Berlijn. 'Allemagne année 90 neuf zéro' van Jean-Luc Godard en 'Uberall ist es besser wo wir nicht sind' van Michael Klier, analyseren het Berlijn van de jaren negentig dat heropgebouwd en herenigd is. Beide films verwijzen naar 'Germania anno zero' van Rossellini, een harde tekening van Berlijn na de val van het nazisme. Na het neerhalen van de Berlijnse muur, na Kohl's uitroep "Wir sind ein Volk", is de vraag weer actueel geworden: Wat is Duitsland?

De drie films die het Stuc vertoont, bewegen zich binnen de contouren van die vraag. Elke film is een document over Duitsland. Elke cineast heeft alles geregistreerd wat ontspant aan de camera die in dienst staat van journaal of propaganda. Klier: "Ik heb Berlijn willen filmen via zijn onbekende kanten, met andere beelden dan degene die de televisie toont". Rossellini, Klier en Godard weten dat een camera niet straffeloos een gebeurtenis zonder omwegen kan vastleggen. De camera van het journaal laat zich te veel leiden door wat op het voorplan gebeurt: historische ontmoetingen, demonstraties, gevechten...

Die camera wil snelle resultaten en is hoogst selectief: enkel wat herkenbaar is en konform met de redactionele lijn zal getoond worden. In hun drang om bij de 'belangrijkste' gebeurtenissen aanwezig te zijn, nemen ze geen tijd om de context van die gebeurtenissen te onderzoeken. Het ontbreekt de beelden aan diepte. Misschien hebben ze ons daarom zo weinig te vertellen. De documentaire waarde van de films van Rossellini, Klier en Godard komt juist door een aandacht voor wat in de marge van de geschiedenis gebeurt.

Darwin

Rossellini's film 'Germania anno zero' werd midden in de ruïnes van Berlijn gedraaid in 1947. Hij zoekt naar de betekenis van die ruïnes via het verhaal van de jonge Edmund die de straten afschuimt op zoek naar voedsel voor zijn zieke vader. Op haast documentaire wijze brengt hij het leven in een stukgeschoten stad in beeld, met een zuiver registrerende camera en een kadragie die de handeling steeds in een context van alledaagse realiteit plaatst. De materiële vernieling van de stad is echter eveneens een afspiegeling van de ideologische en morele ruïne die de nazifictie en de oorlog achterlieten. Geen enkele myte, geen enkele gemeenschappelijke waarden bindt de burgers van Berlijn nog: het is ieder voor zich en men leeft op elk beetje hoop, elk stukje

LEUW!

Leer typen in een week

U leest het juist: op 15 uur, gespreid over één week leert U perfect blind typen (26 letters + hoofdletters + leestekens)

- met leerdoelgarantie
- 3 gratis proeflessen

Doe vandaag nog Uw gratis proeflessen en morgen typt U zelf brieven en papers.

Deze unieke audio-visuele cursus gaat door in Leuven en Diest. We bieden hem tijdelijk aan voor slechts 2500 frank. Dit nieuwe systeem werd uitgetest door 40 studenten.

Uitgebreid demonstratiepakket gratis beschikbaar (waarborg 100 fr.)

De cursus gaat door te LEUVEN - Brusselse straat 51A (016)23.05.56 (tot 21 uur)

advertentie

eiland van welvaart in voormalig Oost-Europa, een droom van welstand tegenwoordig die deze stad niet kan waarmaken. Een stad waar onverschilligheid heerst die gevoed wordt door geld: "(Berlijn) is een plaats waar enkel het geld zal heersen, de stad gaat zijn ziel verliezen om armen, veel armen binnen te halen."

Klier verfilmt zijn verhaal zonder te veel aan bewegingheid, hij filmt Jerzy en Ewa zoals ze zijn, lakoniek, pragmatisch, levend in immoraliteit maar niet corrupt; ze zijn modern. De logica van Klier's verhaal sluit echter uit dat Jerzy of Ewa ooit zelfmoord zouden plegen. Hun onverschilligheid is te groot en hun droom heeft steeds nog net genoeg plaats om te verschuiven: "Viel weiter westlich geht's nicht", waarschuwt Ewa, waarop Jerzy lakoniek antwoordt: "Mal sehen".

Verhaallijn

Meer als andere hedendaagse cineasten is Godard bewust van de mogelijkheden en beperkingen van het medium film. Hij gelooft dat men in een film niet kan ontsnappen aan het vertellen van verhalen, maar ook weet hij dat het onmogelijk is om een verhaal te vertellen en tegelijk de beelden volledig tot hun recht te laten komen. Zijn films zijn composities van beelden, fragmenten, brokken losse woorden, die samengezet worden met enkel associatieve verbanden en waarin de homogeniteit van het verhaal zich verliest. Film is voor hem niet expressie (van gedachten, verhalen,...), maar impressie (de beelden in een verhaallijn plaatsen zodat ze door hun eigen kracht deze lijn steeds doorbreken). In 'Allemagne année 90 neuf zéro' gebruikt Godard deze stijl om film, een 'art du présent', op een spoor naar het verleden te plaatsen, om de beelden een diepte in de tijdsdimensie te laten suggereren.

Winterlandschap

Godard wil ons een verhaal vertellen over de eenzaamheid van een volk dat zich sinds de val van de Berlijnse muur terug bewust wordt van zijn geschiedenis. Hier ontwaken herinneringen - de signatuur van Bach, een pagina uit 'Das Schloss' van Kafka, de Berlijnse Alexanderplatz, etc. Herinneringen die de eigenheid van Duitsland tekenen, haar muziek, haar literatuur, het Derde Rijk, de Muur. Sporen die dit volk aan zijn eenzaamheid binden.

Anders als bij Rossellini ervaren we hier geen onmogelijkheid tegenover het verleden, het gevoelen van malaise is verdwenen. Lemmy Caution, de spion uit 'Alphaville', zien we hier terug terwijl hij door het winterlandschap doolt met een laatste opdracht. Hij is nu een oude man. Met een melancholie die eigen is aan ouderen, als zij zich terugbuigen over hun verleden, buigt hij zich over die herinneringen aan het Duitse verleden die hij in het landschap getekend ziet. Hij zal zich niet zelfmoorden om dit verleden, en hij is te oud om nog pragmatisch tegen het heden aan te kijken zoals Jerzy en Ewa. Onder zich woelt hij een harde, bevoren grond.

Karel Maessen

Oefenen voor musical én songfestival: van ekonomie gesproken.

ZOEKERTJES

• Lieve R-frakke, jullie zijn verraafters! Engelse les geven aan die seksist van een chuck fuck! Shame on you!! Trees van het NGVFF.

• Aan de dappere held(en) die erin slaagde(n) in de MGM tijdens de Tropical Beach Party een vaandel te lenen. Naar studententraditie willen wij in ruil voor ons dierbaar vlagske een gratis vat aanbieden in het kafee naar keuze. Anonimiteit gewaarborgd! Tel. 23.08.50, toestel 15

• Wie heeft er verleden donderdag op de Scorpio-fuif in Belgisch Congo (per ongeluk natuurlijk) mijn zwart baseball-jasje meegenomen? Tel. 23.65.01, Beloning!

• Verloren ergens tss. parking Boerenbond en Capucijnenvoer: 1 grote zilverkleurige oorring met groene en zwarte steen. Grote persoonlijke waarde. Beloning voor terugbezorgen aan Brusselsestraat 232.

• Ik zoek het meisje met een zwarte jeansvest dat weg was van de Wolfbanes op Leuven Bloedseries. Ik word er gewoon ziek van dat ik zelfs haar naam niet ken. Help! Citee 6/004-

• Karel, mijn exkuses, ik was inderdaad te grof. Karietje.

• Euprint bvba: alle tikwerk; desktop; scannen; uitprinten van teksten; figuren uit Quatro; Lotus. Wij zetten ook muziek! Hertogstr. 110, ☎ 22.97.49.

• Pieter Couterreelstichting vzw homo- en lesbiennecentrum onthaalt op maandag (18.00-22.00 u), zaterdag (15.00-18.00 u) of na telefonische afspraak. Klub, elke dag vanaf 21.00 u. Elke dinsdag: grote fuif. Jongerenkafee (16-30) op woensdag vanaf 21.00 u. Tiensevest 58, 3000 Leuven.

(advertentie) VERHUUR
VAN GELUIDSINSTALLATIES
MET OF ZONDER DISC-JOCKEY

DANCE DELIGHT

TEL. 016/23.30.86

- Vandaag zwijgen de ratels... of toch, bij ons. Damiaanakte zoekt nieuwe medewerkers voor haar Werelddag (eind januari). Els Brems, Weldadigheidstr. 3 of Tom Lauwe-reins ☎ 46.09.39.
- Het meisje dat op 14/1 in de Albatros haar witte trui zo gruwelijk achterliet, zou beter berouw tonen en het ongelukkige tekstiel komen troosten bij Riki, Brabanconnestr. 1.
- Stefan, ik dacht dat onze relatie geheim moest blijven? Je Schat.
- Aan Jos Ter Berg: ik bezie mezelf en besef het absurde dat jij me als schoonheid wild beninnen. Eveline.
- Aan de BMW-molesteerder(s) van de Parkstraat: 1) Gelieve de schade te betalen; 2) Wij haten autokuisen.
- Vlaamse rockgroep geeft promotieoptredens, eigen repertoire gedurende meer dan een uur. Ambiance verzeker! ☎ 23.12.11.
- Wanhopige studente met schulden als gevolg van aankoop motor, verkoopt studententrommer Peugeot 103 (40 km/u). Vraagprijs 4000 frank. Alfbiden verplicht. Bellen naar 47.28.21.
- Typen van tessen, verslagen, briefwisseling. Chris Rosselle, tel. 20.70.77.
- Kot gezocht vanaf 1/2 tot eind mei. ☎ 55.32.92.
- BOK! Welaan! In dier voege een gelukkig retrokief! 1991! Toren H1-E1. (BB)
- Katrien uit Zoersel zwem met mij.

Tikkantor Devano
016/23.98.70

Tekstverwerking Laserprinting ★ Lay-out Tekstinbreng

Boeken, tijdschriften, cursussen, thesissen,...

Gespecialiseerd in wetenschappelijke materies Professionele aanpak Jarenlange ervaring

T. & K. Van Nooten-Dehaes
Wilselsesteenweg 54
3020 Herent

JO MEUWISSEN

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal voor seminars, evenementen, optredens en fuiven

tel. 016/201.301

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal - 1 Voornaam van een Duits wielrenner - Tijdsduur - Belgisch seksymbool 2 Grote menigtes - Vreemde munt 3 Pech 4 Zoogdier - Landafslijting 5 Meisjesnaam - Nomen nescio - Deel van de bijbel 6 Belgisch stadje - Muzieknoet - Maanstand 7 Brede laan - Lyrisch gedicht 8 Omkeerbaar 9 Renne - Konstruktie 10 Japans drama - Deel van een fiets - Veerkracht.

Vertikaal - 1 Heldere kleur 2 Pijnen - Vervoermiddel 3 Landbouw-werktuig - Uitroep 4 Fries watertje - Negende toon 5 Recipiënten - Zanike 6 Uiteengevallen staat - Oliehoudend gewas met lekkere zaadjes 7 Bescherm vrouwen - Pers. vnv. 8 De Levant - Horecaffer 9 Werk met lange naalden - Persoon van adel 10 Erg.

- Keine Zeit um Ihre Endarbeit selbst zu typen? Keine Not! Ich setze alles auf einem Computer (WordPerfect 5.1.). Preis: 35,-/Seite. Warten Sie nicht, sondern kontaktieren Sie Veerle Poot, 02/687.97.41, nach 19 Uhr.
- Onze uitdaging: vóór 2000 de lepra overwinnen. Damiaanakte zoekt nieuwe medewerkers die zich eind januari willen inzetten. Els Brems, Weldadigheidstr. 3 of Tom Lauwe-reins ☎ 46.09.39.
- Omdat rockmuziek belangrijk is! De koorts stijgt: volgende week wordt een tipje van de sluis opengeklapt. 9/3. Born to Be Wild.
- Abulafia, middeleeuws kabbalist, toert uw manuskripten om tot moderne meesterwerken die profen in ekstase brengen. Abulafia: tekstverwerking en laserprints. Tiensestraat 177.
- De homo- en lesbische-jongereengroep 'Het Goede Spoor' leeft nog steeds, elke maandag om 20.30 u op het JAC (Amerikaan 3, Leuven). Be there!
- De Roze Drempel en Het Labyrinth organiseren een Valentijnsfuif voor homo's en lesbiennes en sympa's op vrijdag 14 februari 1992 vanaf 22.00 u in de Albatros, Brusselsestraat (naast nr. 15), 3000 Leuven. Inkom: 50/70 BF.
- Aan degenen die onze naam hebben misbruikt: wees origineel, zoek zelf een nieuwe naam. 'Bijekties' is van ons! Bij herhaling kunnen jullie je aan ergere sankties verwachten! De enige echte Bijekties.
- Wil de vinder van een zwarte boekentas de inhoud (tesis, nota's) terugbezorgen aub. Beloning! Mark Peeters, Bondgenotenlaan 69, Leuven. ☎ 23.18.38.

KAFEETEORIEEN

DAT ALCOHOLVRIJ BIER, IK HEB DAAR NIETS OP TEGEN...

MAAR VOORALEER JE DAAR EEN BEETJE ZAT VAN WORDT...

MOET JE ERTOCH AL ZO'N VIJFTIEN BINNENGEGETEN HEBBEN...

MAAR ZELFS DAT IS GEEN BEZWAAR...

MAAR 'TIS DAT EEN MENS DAARVAN ZO VERSCHAIKKELYK MOET ZEIKEN!

PRAKTISCH IS ANDERS!

Koen 'Krullen' en Steven 'Korthaar' mogen in 't vervolg niet meer op Bea geilen tijdens recht. Koen moet ook zorgen voor 't fotoboek. Humba.

• Dinsdag 21/1 'In the wild mountains': Chinese film van Yan Xueshu ('86) met achteraf Chinese hapjes. MSI 03.18 om 20 u. Inkom 60 fr. Org. EOOS/VTK.

• Ik ben een zwarte map zonder handvat (met trefl. verloren dichtbij Alma 3. Bevat stylo's en studentagenda met mijn naam erin. Peters Filip. Justus Lipsiusstr. 23.

• Zou het misschien mogelijk zijn het gezever van zusje niet meer te publiceren? Straks denkt het kind nog dat ze belangrijk is (en dat mag pas ná haar kandidaturen). Grote zus.

GRATIS NAAR DE VISCONTI RETROSPECTIEVE

ABB geeft voor de openingsvoorstelling **50 gratis kaarten** en voor elke andere voorstelling **10 gratis kaarten** aan studenten.

De openingsvoorstelling gaat door in de Aula Maxima (aula Pieter De Somer), De Beriotstraat, Leuven.

Al de andere voorstellingen zijn geprogrammeerd in Studio 1 van de Studio Filmtheaters.

De kaarten kunt u afhalen op de dag van de voorstelling zelf bij ABB op de Diestsevest nr. 2 in Leuven, telkens vanaf 10.00u (kaarten voor de vertoning van zaterdag en zondag kunnen vrijdag voordien afgehaald worden).

VRIJDAG 31 JANUARI

20u30 openingsvoorstelling Senso

MAANDAG 3 FEBRUARI

19u45 Rocco e i suoi Fratelli (Rocco en zijn broers)
23u00 Bellissima

DINSDAG 4 FEBRUARI

19u45 Il Gattopardo
23u00 Le Notti Bianche (White Nights)

WOENSDAG 5 FEBRUARI

19u45 Ludwig
23u00 Ossessione

DONDERDAG 6 FEBRUARI

19u45 Morte a Venezia (Dood in Venetië)
22u00 La Caduta degli Dei (The Damned)

VRIJDAG 7 FEBRUARI

19u45 Gruppo di Famiglia in un Interno (Violence et Passion)
22u00 La Terra Trema

ZATERDAG 8 FEBRUARI

16u00 Ludwig
19u45 Bellissima
22u00 L'Innocente

ZONDAG 9 FEBRUARI

16u00 Morte a Venezia (Dood in Venetië)
19u45 Senso
22u00 La caduta degli Dei (The Damned)

MAANDAG 10 FEBRUARI

19u45 Morte a Venezia (Dood in Venetië)
22u00 Rocco e i suoi Fratelli (Rocco en zijn broers)

DINSDAG 11 FEBRUARI

19u45 Ossessione
22u00 Il Gattopardo

ABB VERZEKERT VAN MENS TOT MENS

Programmeren met liefde voor Cultuur

In een interview met Knack in 1988, stelde Jan Verheyen, manager van *Independent Film*: "Het vraagt een beetje moeite om de structuur van het filmbedrijf uit te leggen, maar eens je daar overheen bent, wordt het echt spannend, net Dallas." Dit geldt zeker voor de Leuvense situatie, waar momenteel een keiharde concurrentie tussen Studio en Supercity wordt gevoerd. Een blik achter de schermen van de vrije markt (of oligopolie?) van distributie en exploitatie toont welke invloed deze concurrentie heeft op de concrete programmering.

In de complexe wereld van de film zijn er drie hoofdrolspelers: de producent, de distributeur en de exploitant. Tussen deze bedrijfstakken heerst er een sterke wederzijdse afhankelijkheid. Bioskoopuitbaters kunnen niet zonder verdeelhuizen, verdeelhuizen kunnen niet zonder filmmakers, en omgekeerd. De filmwereld draait dus grotendeels op vrije-marktprincipes en kenmerkt zich door een keiharde zakelijkheid, waarin de tegenpartij aanvallen op lange termijn gelijk staat met het ondertekenen van zijn eigen doodvonnis. Dit geldt zowel voor de relatie tussen producent en verdeler als tussen verdeler en uitbater.

De filmproducent, die de grootste risico's loopt aangezien hij de risico's niet kan spreiden over meerdere produkten, verkoopt aan de verdeler de distributierechten (per land) van een film. Verdelers kunnen hun risico's beter spreiden door verschillende films bij afzonderlijke producenten te kopen, zodat het eventuele verlies van de ene film kan gecompenseerd worden met de winst van een andere. Zij verhuren op hun beurt kopies van de aangekochte films aan de exploitanten. Daarbij worden de opbrengsten, berekend op basis van de ticketverkoop, procentueel verdeeld tussen de exploitant en de distributeur. Het verdelpercentage varieert van film tot film en evolueert naarmate de film langer draait. Voor een absolute topfilm kan een verdeler bijvoorbeeld tot 80% van de recette opeisen tijdens de eerste weken dat de prent vertoond wordt. Nadien vermindert dat percentage geleidelijk. De gemiddelde verdeelstapel ligt uiteindelijk een stuk lager, namelijk op 50-50.

Liefde

De distributeurs vallen uiteen in twee soorten: de afhankelijke - de zogenaamde *majors* - en de onafhankelijke. De eerste groep wordt (onder andere) vertegenwoordigd door United International Pictures (dat de studio's Universal, MGM, Paramount en United Artists groepeer), 20th Century Fox, Warner en Columbia. Deze *majors* hebben nauw contact met de grote Amerikaanse studio's en verkopen in feite hun eigen produkten - ze zijn tegelijk producent en verdeler. De taak van de plaatselijke filiaalhouders bestaat erin te kijken of een bepaalde film in een bepaald land kans maakt en om de nationale reclamecampagne voor de film te voeren. De onafhankelijke verdeelhuizen zijn talrijker (een twintigtal), moeten zelf hun produkten aankopen en daarna aan de bioskoopuitbaters verhuren. Bekende onafhankelijke huizen zijn Belga Films, Ciné Libre, Progrès, Excelsior en Independent.

De relatie tussen distributeurs en bioskoopuitbaters is vaak een haat-liefdeverhouding. Beide partijen zitten namelijk met verschillende belangen. Een exploitant zou de grootste winsten kunnen maken door elke week een nieuwe kaskraker te programmeren, terwijl de distributeurs de film zolang mogelijk in een zaal wil vertoond zien om er zoveel mogelijk winst uit te halen. De distributiehuizen hebben enorm veel macht, vooral in een concurrentiële situatie zoals in Leuven. Zij kunnen bepalen welke film in welke zaal, hoelang en op welke uren zal gedraaid worden. Daarbij worden criteria gehanteerd als beoogd publiek, imago van het bioskoopcomplex (zie onder), zaalkapaciteit en welke andere films op dat moment geprogrammeerd worden.

De distributeurs bepalen eveneens in welke steden de premiers zullen plaats vinden. Aangezien de grootste winsten gemaakt worden tijdens de eerste weken dat een film

vertoond wordt, is dergelijk premièrerecht zeer goederd door de bioskoopuitbaters. Daarbij eisen de exploitanten garanties met betrekking tot eksklusiviteit in tijd en ruimte, het zogenaamde *clearance*-principe. De laatste jaren stapten sommige distributeurs meer en meer af van dat principe. Ze brengen tientallen kopieën tegelijk op de markt (een *splash release*) om te vermijden dat video's verschijnen vooraleer de film in een bepaalde stad kan vertoond worden.

Sinks

De verhouding tussen de Leuvense exploitanten en de distributeurs is vrij specifiek. In een stad als Antwerpen bestaat vrijwel een monopoliepositie van één enkele exploitant - Georges Heylen van het 'Rex-koncern'. In Brussel en Gent leven grote complexen als Kinopolis en Decaskoop naast zalen die over een aanzienlijk kleinere capaciteit beschikken - Studio Skoop en Sfinx, Acropole en Arenberg-Galerij. Deze kleine zalen spitsen zich hoofdzakelijk toe op een specifiek segment van de markt: de zogenaamde 'cinefile', 'betere' of 'kulturele' film. Het publiek voor deze produktes is vaak te beperkt om er een groot complex mee rendabel te maken.

Tijdens de periode waarin Jos Rastelli in Leuven een monopoliepositie bleefde (van 1985 tot 1990), bepaalde hij kwasi autonoom welke soort films in Leuven te zien waren. Tegenover de distributeurs stond hij immers sterk: leverden ze hem niet de gewenste film aan de gewenste voorwaarden, dan kwam die prent - en eventueel nog andere films van dezelfde verdeler - noch in Leuven, noch in één van de 14 andere zalen van de Studio-keten, op het scherm. In die periode wierp Rastelli zich graag op als een promotor van de 'betere film'. "De enige vijand van de bioskoop is de slechte film", zo verklaarde hij in een interview met Knack in 1988. Volgens hem was deze programmering vooral mogelijk vanwege de aanwezigheid van een studentenpubliek: "Studenten zijn het meest kritische publiek dat je je kan dromen. Een student kan je nooit bedotten."

Nochtans draaide Rastelli ook in die periode al publiekstrekkers. Dat hij die essentieel achtte en/of nodig had om het hoofd boven water te houden, bewijst het feit dat hij in 1987 een fikse rel met *Independent* niet uit de weg ging toen bleek dat 'Hector' van Urbanus simultaan in Aarschot zou worden uitgebracht, wat Rastelli naar eigen zeggen 10% van zijn recette zou kosten. Het 'kwaliteits' imago, dat Studio's zich graag aanmeten omdat dat nu eenmaal in de smaak valt bij een groot deel van het studentenpubliek, is dus in feite altijd relatief geweest.

Rendabel

Met de komst van Supercity werd het gebrek aan objectieve grond van Rastelli's dubbele redenering - studenten willen kwaliteit, Studio brengt kwaliteit - in de verf gezet. Tijdens de eerste maanden na de opening van Supercity in oktober 1990, draaiden in het nieuwe complex weinig interessante films. Dat was een logisch gevolg van het feit dat films bij de verdeler vaak maanden op voorhand worden vastgelegd en er de grootste onzekerheid bestond rond de openingsdatum van Supercity. Als nieuwkomer op de markt moest Supercity bovendien zijn geloofwaardigheid bij de verdelers nog bewijzen.

In de maanden daarop bleek echter dat veel van de films die door Supercity werden geprogrammeerd evengoed door Studio konden worden gedraaid. Het gebeurt trouwens regelmatig dat men in het ene complex een trailer kon bekijken voor een film die later in de andere zaal in roelatie wordt gebracht. Verdelers verschaffen immers vaak promotiefilms vóór ze een contract met een exploitant tekenden.

Nochtans richtte Supercity zich met zijn programmering aanvankelijk vooral op een breed Leuven en niet enkel op een studentenpubliek. Waar sommigen gevreesd hadden dat de markt in Leuven niet groot genoeg was om zeven extra zalen rendabel te maken, bleek al gauw dat zijn luksueuze infrastructuur de concurrentie met Kinopolis kon doorstaan. Veel Leuvenaars die vroeger naar Brussel trokken om in de beste omstandigheden naar een film te

kunnen kijken, bleven nu in de streek. De grote schermen en de prima geluidskwaliteit trokken ook de studenten aan. Films die simultaan in beide bioskopen draaien zouden, aldus Luc O, directeur van Supercity, driemaal meer toeschouwers trekken in Supercity, in grote mate omwille van het verschil in comfort.

Soft-erotisch

Gaandweg ging Supercity ook meer aandacht besteden aan haar studentenpubliek, door de programmering van 'betere commerciële films'. Met voltreffers als 'Wild at Heart' en 'The Doors' maakte Supercity duidelijk dat ook zij films wil brengen die bij veel studenten aanslaan. Tevens werd komaf gemaakt met de myte als zou er ook bij de studenten geen grote interesse bestaan voor zogenaamde 'pulp': de namiddagvertoningen van soft-erotische prenten als 'Wild Orchid' en 'Blue Movie Blue' kenden vaak een niet onaanzienlijke bezetting door de massale opkomst van studenten.

Overigens heeft Supercity ook altijd films geprogrammeerd waarvan op voorhand kon voorspeld worden dat het geen publiekstrekkers zouden worden: denk aan 'Henry V', 'Tatie Daniëlle' of 'Il sole anche di notte' van de gebroeders Taviani. Luc O vindt er geen doekjes om: het gaat hier wel degelijk om een bewuste politiek waarmee Supercity op termijn ook een vaste plaats voor de 'kwaliteitsfilm' wil vrijmaken. Een recent voorbeeld hiervan is 'La double vie de Véronique', waarvan velen verwachtten dat hij door Studio zou geprogrammeerd worden. Vorig jaar kon een geplande Fassbinder-retrospektieve overigens geen doorgang vinden omdat Supercity er niet voldoende films voor vast kreeg.

Dat Luc O nog hard zal moeten werken aan zijn droom om in Supercity een gevarieerd aanbod te brengen, ligt ten dele ook aan de verdelers. Uit telefonische reacties van distributeurs als Concorde, Excelsior en Columbia-TriStar blijkt immers dat zij nog steeds over Supercity en Studio denken in termen van de tegenstelling commercieel-kwalitatief. Zolang die overtuiging leeft, is het voor Supercity vaak moeilijk om een bepaalde film los te krijgen bij

de verdeler. Nochtans tekent de evolutie zich steeds duidelijker af: men evolueert in Leuven niet naar een opspitting kaskrakerbioskoop versus cinefieleclub, maar veeleer naar een situatie waarbij er twee exploitanten op de markt zijn die een vrij gelijklopende programmering hebben.

Kinderachtig

Naarmate deze evolutie zich verder voltrekt, wordt de concurrentie tussen beide zaaluitbaters er natuurlijk niet minder op. Het is een publiek geheim dat Rastelli de komst van Supercity met argusogen heeft gevolgd. Tot op vandaag wimpelde hij alle samenwerkingsvoorstellen van O af. Volgens O is deze weigering om samen te werken in de eerste plaats ingegeven door emotionele motieven: Rastelli zou het doorbreken van zijn monopoliepositie nu steeds niet verteerd hebben. Feit is alleszins dat op die manier voor beide uitbaters de zaken er niet gemakkelijker op worden: ze kunnen gemakkelijker door de verdelers tegen elkaar uitgespeeld worden. Bovendien gebeurt het (steeds vaker) dat films in Leuven in beide zalen tegelijk draaien - onlangs nog 'Hot Shots' en 'Robin Hood'. Voor films waarvan het succes op voorhand vaststaat, is dit naar verluidt geen probleem: de vraag is groot genoeg. Wanneer het echter om twijfelgevallen gaat, is een parallelle programmering eigenlijk niet rendabel. Nochtans besloot Rastelli onlangs 'L'Amant' van Jean-Jacques Annaud (bekend van 'L'ours' en 'Le nom de la rose'), simultaan te draaien met Supercity. Kenners zien in 'L'Amant' een slechte prent die in Vlaanderen best wel op een flop zou kunnen uitdraaien.

Het ziet er dus naar uit dat de concurrentie in het Leuvense in de komende jaren bikkelhard zal worden. En dat terwijl op Vlaams niveau Leuven nu steeds een tweederangspositie inneemt - na Antwerpen, Brussel en Gent - en men zich hier dus soms verplicht ziet een film later uit te brengen. Die situatie zou in de toekomst nog erger kunnen worden als de groep Bert-Claeys van Kinopolis zijn koers naar de verovering van meer dan de helft van de exploitantenmarkt voortzet en zo een ijzersterke positie bij de verdelers kan afdwingen. Als beide filmhuizen in Leuven niet gaan samenwerken om hun positie bij de verdelers te versterken, zullen deze hen blijven als tweederangsklanten behandelen. Dan zit de kans erin dat nog meer films aan Leuven voorbijgaan. De grootste verliezer van dit gekibbel is dus weerom de konsument.

Pieter De Gryse
Patrick Staudt

(foto Hielke Grootendorst)

ZOEKERTJES

- Gezocht: toog voor toneelvoering (in bruikleen, ongeschonden terug). Info: E. De Jaeger, Vismarkt 8.
- Eveline: bismarkt in zijden mist verdragen mijn gedachten, gedachten zwanen van leven slapend zonder lichaam.
- Groot-Avegmaars en appendices zijn welkom op de derde stukkerduur-reunie, 30.01.20.00 u: eten en kantsussen 'In den blid' (Tiense 26), daarna rollen door Leuven, 31.01.11.00 u: brunch in den Domus, daarna langs de Leuvense (kunsthistorische) trekpleisters.
- Abulafia, middeleeuws kabbalist, toert uw manuscripten tot tot moderne meesterwerken in de profen in ekstase brengen. Abulafia: tekstverwerking-laserprints. Tiensestr. 177. Tel. 29.22.77. van 10.00 u tot 18.00 u en van 14.00 u tot 16.00 u.
- Voor vieren Dirk, Filip V.H., Erik Dies, Manska en Inge: gewoon alles geven. I is voorbij voor ge l weet. Pol de gekke Krico.
- Geert, zet me op en blijven doorgaan! Ge kunt het en ge zult er staan. Paul.
- Eerste kammers Psycho: laat de moed niet zakken. Fresse en montie tweede kammers slaan voor je klaar, met goede raad, kennis, koffie, kokkes... Elke dag examenpermanentie van 8.00 u tot 18.00 u. Tiensestr. 115.
- Sier dankt Scorprio voor de gratis publiciteit, altijd tot wedderdien bereid.
- Basta con la sironza, querido chuck! Laat ons weten als je je opblaasbare pop bent, dan komen we eens langs. Achmed heeft daar geen bezwaren tegen. Jane en Ellen.
- Over opgeblazen poppen gespreken.
- Tweede kan G.D.V.W. wennen eerste kan veel geluk toe met hun partaile.
- Slaap banannee slaap. Daar buiten loopt nog n banaan. In Banaan met gele voetjes, die eet zijn isje zo zoelies. Slaap banannee slaap!
- Euprint bvba: Alle tikwerk, desktop, scan-nen; uitprinten van teksten; figuren uit quattro lotus. Wij zetten ook muziek!!! Hertogstr. 110. Tel. 22.97.49.
- Skoutstudenten, wie heeft Vanderfoetrants ontvoerd? Ontknopen we het zelf? Kom dan di. 4 febr. om 19.00 u naar het Ladeuzeplein voor het spelende spionageskoutsstadspel Trop is te veel!
- UDPS, liever 1 koningin in de hand, dan 2 op het bord Dd4x6. JDM.
- Annia D. uit de Albertiaan, dit slaat alle rekords! Ding je soms naar een eervol plaatsje in het gussie boek?
- Meneer M., wat is een 'grootmoeder', en wat betekent achtergrondstraling?
- Paul Verbeke, gelukkige verjaardag.
- De antiesk-klub en geheelonthoudersliga (ASC en GOL) bestaat 7 maanden! Bestuur nodig kleden uit voor glaasje om bereikte doelstellingen te evalueren en nieuwe ligabesluiten te conformeren (af. 6 bis, 2 ter). Za 1 2. The Lindexes vanaf 21.00 u.
- Ik dank het meisje met de paarse kap, op de rode fiets zonder rode belknapje, voor haar bel-dankjewel. Getekend, de jongen met de rode jas zonder kap, met een paars belknapje zonder fiets.
- Ik ben mijn portfeuille verloren op 23 01 tussen de Dekenstr. en de Blijde Inkomststr. Wil de vinder mijn persoonlijke papieren naar mijn kot brengen aan, Maria Therasiastri. 10. Duizend maal dank en wie weet wacht er een beloning. Isabella.

Agenda

AD VALVAS

DOOR ANN VANDERMAESEN

MAANDAG

- 21.00 u **FILM** 'Une chambre en ville' (1982), een film van J. Démy, in Stuc, toeg. 100 130.
- 23.00 u **FILM** 'Trois Places pour le 26' (1982), een film van J. Démy, in Stuc, toeg. 100 130, org. Stuc.

DINSDAG

- 20.00 u **LEZING** 'Philaë, de parel van Egypte' door J. Kinnar, in Mgr. Sencie-Instituut, org. Egyptologia Vlaanderen.
- 20.00 u **MUSIKAL** 'Geweten' door Ekonomika, in Stadsschouwburg, org. Ekonomika.
- 20.30 u **FILM** 'Akarova en Baugnie' van Ana Torfs en Jurgen Persijn, in Van Evenstr. 2d, org. Stuc.
- 20.30 u **TEATER** Pauline Daniëls en Frieda Pittoors (danseres en toneelspeelster) brengen 'Pavlov' een intelligent en ironisch dansteater, in Vlamingsenr. 83, toeg. 180 250, org. Stuc.
- 22.00 u **FILM** 'Das Kabinett der Dr. Caligari', stomme film met live-pianoobegeleiding van Bien Van Hofen, in Studio 1, Brabanconnestraat, toeg. 130-200, org. Europakring.

WOENSDAG

- 13.00 u **LEZING** door Anton Van Wilderde over 'Hoe ontstaat een dichtbundel als De Overvoerder?', in Erasmushuis, Blijde Inkomststr. 21, toeg. gratis, org. Kultuurkommissie.
- 14.00 u **FILM** 'Skin' met Arno Hintjens en Josse De Pauw, in Vlaams Filmmuseum (Boekhandelsstraat).
- 19.00 u **STUDENT AID** Informatievergadering voor alle mensen die zich tijdens de Student-Aid week willen inzetten als losse medewerker van een of andere activiteit, in Sint-Michiëlsstraat 6.

Elementaire hygiëne

← vervolg van p.1

gen bij de controle van Loko over haar blad. Hij nam zich ook voor te kijken of het tuchtreglement van de KU Leuven van toepassing kon zijn in dit geval.

Over het 'opnemen van de verantwoordelijkheden' (lees: ontslag nemen) en over de dreiging met het tuchtreglement was de redactie unaniem: beide maatregelen werden ten eerste afgekeurd. Ten eerste is het zo dat Veto bewust opteert voor het principe van de kollektieve verantwoordelijkheid: alle teksten worden in de regel onderworpen aan een democratische discussie, waarbij in de mate van het mogelijke gestreefd wordt naar een consensus. Ten tweede kan het absoluut niet door de beugel dat de academische overheid inspraak claimt in de interne organisatie van de studentenbeweging: aanstellen en afzetten van het Veto-'kader' is de bevoegdheid van de raden van Loko. Tenslotte vindt de redactie ook dat gedwongen ontslag naar aanleiding van een absolute nevenrukkende een licht overdeven maatregel is.

Ondertussen kwamen zowel op het rektorat als op de Veto-redactie verschillende telefoontjes binnen van krantejournalisten, die lucht hadden gekregen van de affaire, in de eerste plaats door het feit dat de Veto's in beslag waren genomen. Vrijdagmorgen komen in Gazet van Antwerpen bijvoorbeeld lezen dat de rektor 'niet wilde censureren', maar dat dit stuk echt immago-schadend was, en dat de rektor daarom een dringende maatregel had genomen. Ook in De Standaard, De Morgen en het Nieuwsblad verschenen vrijdag artikelen over de inbeslagname. Op Studio Brussel werden vrijdagavond kort Raf Maschelein en de redaktiekrets van Veto aan het woord gelaten.

Tevreden

Vrijdagavond werd de zaak ook behandeld op een gezamenlijke algemene vergadering van Sociale Raad en Kringraad, twee van de vier raden van Loko. De kringafgevaardigden luisterden naar het relaas van Veto, namen kennis van de verontschuldigingen van de redactie en bespraken de over de maatregelen die Loko eventueel diende te nemen. Ze boghen zich ook over de 'voorstellen' van de academische overheid. Een paar kringen merkten op dat de raden gewoon moesten instemmen met de verontschuldigingen van Veto en dat daarmee de kous af was. Zij meenden dat Loko, door zich aan te

sluiten bij de Veto-ekskuses, zichzelf ook zou distantiëren het stukje, aangezien Veto de spreekbuis van Loko was. De meerderheid van de kringen oordeelde echter dat deze houding niet voldoende was, dat een organisatie nog iets anders was dan het vlad van een organisatie, en dat op de vraag van de academische overheid niet werd geantwoord indien Loko niets van zich liet horen.

Vrij vlug werd een consensus bereikt. Men stelde voor een brief te schrijven naar de academische overheid waarin

vier punten zouden worden opgenomen (voor de inhoud van deze brief verwijzen we naar de rubriek 'Uit de Raden' op pagina 11). Met dit voorstel zou men Kultuurraad en Sportraad kontaktieren, die vorige vrijdag geen algemene vergadering hadden. Ondertussen wordt afwachting of de academische overheid nog verdere maatregelen zal treffen, en of de inbeslaggenomen exemplaren zullen worden teruggegeven.

Dirk Boeckx

Kringraad

Kringraad brengt regelmatig verslag uit van haar vergaderingen in de rubriek 'Uit de Raden' van Veto. Op de algemene vergadering van vrijdag 24 januari kwamen onder andere de volgende onderwerpen aan bod:

De Erasmuswerkgroep van Kringra stelde het puntenvervalsingsschema voor het Erasmusprogramma voor. De aanleiding hiervoor is tweeledig. Ten eerste zou het Erasmusprogramma een punteninflatie teweeg brengen: de Erasmusstudenten zouden met hogere punten naar Leuven terugkeren. Ten tweede verkeren de vertrekkende studenten in de grootste onzekerheid over de beoordeling van de door hen in het buitenland behaalde punten. De oplossing die de werkgroep heeft uitgewerkt omvat verschillende stappen.

In een eerste fase moet bij de onderhandeling van het uitwisselingsprogramma een akkoord bereikt worden door de Erasmuscoördinator over de wijze waarop de punten van de ene universiteit naar de andere vertaald worden. Deze puntenvervalsingsschema's moeten vervolgens ter goedkeuring aan de Permanente Onderwijscommissie voorgelegd worden. Op het ogenblik dat de kandidaat-Erasmusstudent kiest, beschikt hij zo over een vaststaand schema met betrekking tot zijn jaar en universiteit. De buitenlandse prof beoordeelt de Leuvense student zoals hij gewoon is. Deze punten worden dan door de Erasmuscoördinator naar de Leuvense situatie vertaald met behulp van het puntenvervalsingsschema. Het voorstel werd binnen de vergadering gunstig onthaald en na enkele randmerkingen goedgekeurd.

Kringraad boog zich in een gezamenlijke AV met Sociale Raad ook over het incident rond de 'rechtsboven' van Veto van 20 januari. Na een grondige discussie kwamen de kringen met grote eensgezindheid tot het besluit dat het volgende standpunt schriftelijk overge-

maakt moet worden aan de academische overheid.

De algemene vergaderingen van Kringra en Sociale Raad wensen zich duidelijk te distantiëren van deze 'rechtsboven'. De kringen vonden dit stuk erg grof en ongepast. Zoiets hoort niet thuis in het blad van Loko. Hiervoor bieden zij hun verontschuldigingen aan en ze zijn tevreden dat Veto tot dezelfde conclusie is gekomen.

De vergadering beschouwt het stuk echter als het resultaat van een uitgelezen pen en zien dan na de afschaffing van de rubriek ook af van verdere maatregelen. De kringen wensen duidelijk te maken dat zij het volste vertrouwen behouden in de hoofdredacteur, de redaktiekrets en de redactie van Veto. Bovendien vindt de vergadering een toepassing van het tuchtreglement in dit geval duidelijk uit den boze. Ze hopen dan ook dat de academische overheid dit beperkt incident niet opblaas tot overdeven proporties. Ten slotte wensen de vergadering sterk te reageren tegen het verwijderen van de Veto's uit de verdeelbakken. Dit wordt als censuur ervaren. Op die manier wordt de verspreiding van de echte ideeën van Loko, wat totaal los staat van de rechtsboven, onmogelijk gemaakt.

Kringra en Sociale Raad ondersteunen de actie van het wetenschappelijk personeel voor de redding van het wetenschappelijk onderzoek aan onze universiteiten. De kringen onderschrijven het platform en zullen actief meewerken aan de mobilisatie voor de betoging op 6 februari in Brussel.

Ook werd er nog gebrainstormd voor de op Kringraad besproken problematiek. Een dik knopje verslag plan in de toekomst. Een concreet plan zal voorliggen op de volgende AV. Houd alvast 18 of 19 februari vrij. De kringen doen het ook.

UIT DE RADEN

ALFA 30 01 om 21.00 u: Erasmus-estapistenfuif, in Praatkamer Fakbar.

EKONOMIKA 28 01 en 29 01 om 20.00 u: 'Geweten' door Ekonomika, in Stadsschouwburg.

HISTORIA 27 01-31 01: Partieespermanentie. 29 01 om 22.00 u: Vrijvolybal, in Rijschoolstraat.

KATECHETIKA 28 01 om 20.00 u: Presidium.

KLIO 27 01-31 01: Partieespermanentie.

POLITIKA 27 01: Nederlandstalige avond, in Fakbar Politika. 27 01-31 01: Zaalvoetbaltoernooi, in TC De Mol. 28 01: Ruige avond, in Fakbar Politika. 29 01: Depri-avond, in Fakbar Politika. 29 01 om 17.45 u: 'Hamlet van Dirk Tanghe', in KVS. 30 01: Alternatieve avond, in Fakbar Politika.

PSYCHOLOGIE 27 01-31 01: Examenpermanentie eerste kan. 27 01: Half-time: dropping, in Shrink (verzamelen). 27 01 om 18.10 u: Infovergadering, in Kringlokaal. 27 01 om 20.30 u: RuV Shrink, in Kringlokaal. 28 01 om 18.30 u: vergadering voor alle onderwijsraden van psychologie, in PSI 00.14. 28 01 om 19.30-24.00 u: Half-time: filmavond. 29 01: Half-time: bowling. 30 01: Half-time: kaas- en wijnavond & Sleep-in. 03 02: Infovergadering, in Kringlokaal.

ROMANIA 03 02 om 20.00 u: Rora, in Praatkamer Fak.

VRG 27 01 om 12.00 u: Half-time: Receptie, in Hal Nieuwe Valk. 27 01 om 21.00 u: Half-time: Showavond, in MT 10. 28 01 om 10.00 u: Half-time: Ontbijt, in Hal Nieuwe Valk. 28 01 om 20.00 u: Optreden van Army of Lawyers, Coffee With Cream en als hoofdstuk Eddy Wally and Girls, in Lido, ink. 150 200. 29 01 om 21.00 u: Half-time: Oberbayeravond, in Universum, ink. 50 70. 30 01 om 11.30 u: Avant-première Little Man Tale, in Supercy, ink. 100. 30 01 om 14.30 u: Half-time: Sportnamiddag. 30 01 om 22.00 u: Fuif met busdenst aan Confrater, HdR, Universum en Dulci, in Scailni, ink. 80 100.

20.00 u **FILM** 'De cassière', in Vlaams Filmmuseum.

20.00 u **MUSIKAL** 'Geweten' door Ekonomika, in Stadsschouwburg, org. Ekonomika.

20.30 u **KONCERT** 'Pirnales': traditionele volkale en instrumentale volksmuziek uit Finland, in Kapel Romeaanse Poort, Brusselsestr. 63, toeg. 150-250, org. Jeugd en Muziek Leuven in Folk-Podium Leuven.

20.30 u **TEATER** Kamagurka en Herr Seele brengen '120 kilo Kama en Seel', in Aud. Minnepoort, toeg. 250 300, org. CC Leuven.

20.30 u **TEATER** Pauline Daniëls en Frieda Pittoors (danseres en toneelsteller) brengen 'Pavlov', een intelligent en ironisch dansteater, in Vlamingsenr. 83, toeg. 180 250, org. Stuc.

DONDERDAG

- 20.00 u **DEBATAVOND** over 'Discriminatie van Aids-patiënten', met D. Avonts (Voorzitter van Aids-telefoon), G. Van Belle (stafmedewerker Foundation), T. Vanswevelt (docent departement Rechten UIA), in Maria-Theresiakollege (MT 32), St. Michielsstr. 6, org. Liga voor Mensenrechten.
- 20.00 u **KONCERT** door Big Band Lemmensinstituut en Pink Passon (close harmony) uit Carl Van Eyndhoven en Bert Joris, in Lemmensinstituut, Herestr. 53, toeg. 150 200, org. Concertvereniging van het Lemmensinstituut.
- 20.00 u **TEATER** 'Zomernacht', door Het Groebroed, in Stadsschouwburg, org. CC Leuven.
- 20.30 u **KONCERT** Koor van de EG, The Mol Percussion Orchestra en solisten od Jan Valach, brengen de Carmina Burana van Carl Orff, in Aula De Somaer, org. Boelvaakconcerten.
- 20.30 u **TEATER** Javier Lopez Pinon brengt 'Lustspiel', een toneelstuk over vier personen die sinds hun geboorte geïsoleerd zijn van de buitenwereld en nu voor het eerst met elkaar in contact worden gebracht, in Vlamingsenr. 83, toeg. 180 250, org. Stuc.

VRIJDAG

20.30 u **FILM** 'Senso', een film in het kader van de retrospectieve van de Italiaanse cineast Luchino Visconti, in Pieter De Somaer Aula, toeg. 160, org. Stuc ism De Andere Film Leuven.

ZATERDAG

20.30 u **KONCERT** 'A Tribute to Gunther' met Stormdaisy, Dirk Blanchart and Friends en The Same, in Aud. Minnepoort, gevolgd door een fuif in Belgisch Congo.

Opener van Visconti-retrospektieve

Het (melo)drama van het verraad

In de lijn van de succesvolle retrospectieven van onder andere Andy Warhol en Billy Wilder start het Stuc samen met De Andere Film opnieuw een reeks rond één kineast. Luchino Visconti is zowat de meest besproken Italiaanse regisseur van zowel film als toneel. Van de veertien langspeelfilms die hij van 1943 tot aan zijn dood in 1976 gemaakt heeft, zijn er de komende weken twaalf te zien. In Veto 17 zal uitgebreid aandacht besteed worden aan deze veelzijdige en persoonlijke kineast. Als voorsmaakje krijgt u alvast een voorbeschouwing bij de openingsfilm 'Senso' op vrijdag.

'Senso' is, zoals acht van Visconti's films, op literatuur gebaseerd. Bron van inspiratie is een verhaal van Camillo Boito uit "Senso e altre storielle vane" ('Senso' en andere ijdele verhalen) uit 1883. De Venetiaanse gravin Livia Serpieri brengt hierin verslag uit van haar liefdesaffaire tijdens de laatste maanden van de Italiaanse opstand tegen Oostenrijk (1866). De plot werd overgenomen op het doek, maar door subtiel veranderingen in context en einde kreeg het geheel een sociale dimensie, bovenop de schillerende melancholie en stekende liefdesprijn van Boito.

Visconti laat het verhaal beginnen in het Teatro Fenice met de voorstelling van Verdi's 'Il Trovatore'. Op de meest sjieke plaatsen in de zaal zitten Oostenrijkse officieren in hun witte uniformen. Gravin Livia Serpieri kijkt toe vanuit een loge voor vrienden uit het Oostenrijkse opperbevel van haar veel oudere man. 'Il Trovatore' is een romantisch-herstichtelijke opera die de Italianen het politieke vuur doet oplaaieren. De openingscène wordt daardoor als geslaagde emotionele toonzetting over opstand en oorlog, niet alleen voor het opera- maar ook voor het filmpubliek. Op het doek weerklinkt geschreeuw en worden leuzen geskanderd als 'Viva Lamarmora' (een Italiaans legeraanvoerder).

Tijdens de opschudding ziet Livia hoe een Oostenrijks officier een slag in het gezicht krijgt van een Italiaanse burger. Met schrik herkent ze haar neef Roberto Usoni, een Italiaans verzetsleider die alleen al door zijn aanwezigheid gevaar loopt. Met het vaste voornemen Roberto's leven te redden wil Livia de Oostenrijkse officier ontmoeten. Hij - Franz Mahler, een man waar, volgens wat een generaal aan Livia zegt, 'alle dames van Venetië verliefd op zijn' - wordt ontbonden. Livia slaagt erin Franz te overhalen geen duel met Roberto aan te gaan. Dit gebeurt met des te meer gemak omdat Franz in feite een lafaard is. Die lafheid zal Livia later fataal worden.

Maakt de officier aanvankelijk weinig indruk op Livia, zij maakt allerszins indruk op Franz. Wanneer Roberto dan toch in ballingschap wordt gestuurd, verzekert Franz haar geen verantwoordelijkheid voor de situatie te dragen. Ondanks verzet van haar, wordt ze door Franz gevolgd door de straten van Venetië, gezoged omdat ze alleen en na de avondklok door de stad moet. De vonken springen over en Livia ontdekt een passie die maakt dat ze zich blindelings in een avontuur met fatale afloop stort.

Plots verdwijnt Mahler echter en graaf Serpieri besluit onder de oorlogsdreiging Venetië te verlaten en naar zijn landgoed te trekken. Op een nacht duikt Franz daar weer op en 's morgens geeft Livia hem de gelden van het verzet die Roberto haar had toevertrouwd. Met dit geld kan Franz een legerarts omkopen om hem ongeschikt te verklaren voor verdere actieve dienst.

Ondertussen begint in de buurt van Verona de slag van Custoza. Hoewel de herovering van Italië, het zogenaamde 'Risorgimento', in haar geheel op een overwinning uitliep, was de slag van Custoza op zich een onnodige en rampzalige nederlaag. Het feit dat Visconti dit zo fel benadrukt, leidde tot problemen met de censuur. In juli 1866 versloeg Pruisen Oostenrijk bij Sadova. Daardoor had Italië Venetië zonder bloedvergieten kunnen krijgen. Aanvoerder Lamarmora wilde echter een bloedoffer van de Oostenrijkers en werd daarin gesteund door de staatsman Francesco Crispi.

Het slecht uitgeruste Italiaanse leger kampte met net daarvoor doorgevoerde besparingen en met onderlinge verdeeldheid van het opperbevel. Bovendien wou het beroepsleger niks te maken hebben met de vrijwilligers. Een onnodig bloedbad was het resultaat. Deze scène, waarvoor Visconti over historische bewijzen beschikte, illustreert de veranderingen die er tegen het einde van de strijd om de Italiaanse eenwording optraden. Ze wijst ook op een overeenkomst met de toestand in 1943, toen de partizanen niet altijd welkom waren bij wat officieel hun eigen kant was. Door de slag van Custoza op een dergelijke manier voor te stellen en te kontekstualiseren, kreeg Visconti problemen met de censuur.

Texpan

Terwijl Roberto bij Custoza zijn droom najaagt en sneuvelt, jaagt Livia haar Franz na, hoewel ze sinds zijn vertrek nog maar één brief van hem heeft ontvangen. De reis naar het door Oostenrijkers bezette Verona is moeizaam en beangstigend. Wanneer ze uiteindelijk in zijn kamer aankomt, vindt Livia een dronken Franz die met haar de spot drijft en zelfs zegt er trots op te zijn dat hij een deserter en een lafaard is. Buiten zichzelf van verdriet geeft Livia hem aan bij een Oostenrijkse generaal en zwalkt daarna ontredder door de straten, als bezeten de naam van Franz schreeuwend.

De exekutie van Franz levert als afsluiting een van de meest beklemmende en esthetisch-schilderachtige scènes uit de film. De scène wordt vanuit de verte gefilmd. Het gezicht van Franz wordt nooit getoond. Het beeld geeft enkel een overzicht van het exekutieterrein door een schilderachtige compositie van troepen. De kamera legt deze exekutie vast zonder enige betrokkenheid, ook zonder enige veroordeling. De afwezigheid van montage is in deze scène opvallend en benadrukt de afstand die de kamera neemt ten opzichte van het gebeuren.

'Senso' lokte bij het uitbrengen in 1953 van verschillende zijden negatieve reacties uit. Zowel vanuit linkse als uit rechtse hoek gingen boze stemmen op. 'Senso' was een historische film over het 'Risorgimento' geworden. Rechts maakte bezwaar tegen de vergelijkingen die werden getrokken tussen 1866 en 1943 en ging lijnrecht in tegen de linkse mening en die van Visconti dat het Risorgimento een onbezocht kruistocht was geweest. Links stond zelf ook argwanend tegenover de houding die Visconti hier aannam, maar bekritiseerde vooral de overgang van vissers en arbeidsvrouwen - die de hoofdrol spelen in een van zijn vorige films, 'La Terra Trema' (1947/48) - naar edellieden en officieren. De veranderende gedaante van zijn maatschappijkritiek werd Visconti duidelijk niet in dank afgenomen.

'Senso' is niet de meest bekende film van Visconti. Pas jaren na het uitbrengen werd de betekenis van 'Senso' als 'waarachtige en authentieke Italiaanse historische speelfilm' erkend. De esthetische kwaliteiten maakten het werk uiteindelijk tot een klassieker en 'Senso' heeft als baanbreker gefungeerd voor zijn tien volgende cinematografieën.

De openingsscène in de Venetiaanse schouwburg weerspiegelt de eigenzinnige estetik van Visconti. Visconti, die ongeveer evenveel opera's als films heeft geregisseerd, verwerkt veel van de motieven van de 19de eeuwse opera in zijn filmtaal. Het meest in het oog springend hiervan is de grote aandacht voor het decor. Ook belangrijk is dat Visconti

eerder het artificiële van het decor benadrukt dan dat hij het probeert weg te moffelen. Zo lijkt het Venetië van 'Senso' door de gebruikte belichting een kunstmatig decor, hoewel het buitenopnames in de stad zelf betreft. Een andere invloed van de opera is het gebruik van de muziek die - nadrukkelijker dan bij andere filmers - gebruikt wordt om de gevoelens van de personages uit te drukken, groteelde onafhankelijk van de verhaallijn. Zo worden de personages ook meer tastbaar: we leren ze aanvoelen, zonder dat een verteller ons over hen hoeft te informeren.

'Senso' werd lang niet begrepen door veel van de filmkritici. Sommigen hadden het gevoel dat Visconti verraad pleegde aan het neo-realisme. Nochtans

getuigt de estetik van 'Senso' van een verdere ontwikkeling van de neo-realistische premissen. Het provincialisme en de aandacht voor de lagere klassen in eigentijds Italië werd opgegeven, maar de houding ten opzichte van montage en kadring nog verscherpt. Net zoals in het neo-realisme blijft de kamera op zoek naar een realiteit die te ontdekken valt. Het belang van montage blijft ondergeschikt aan de blik van de kamera die de situatie probeert te vatten. Maar vanaf 'Senso' is het ook de volledige diepte van een verhaal dat Visconti met deze benadering probeert bloot te leggen. En dat verhaal is er een van hartstocht.

Karel Maesen
Ilse Steen

120 kilo Kamagurka en Herr Seele

De zee is rechtse zak

De nieuwste creatie van Vlaanderen meest absurde duo "120 kilo Kamagurka en Herr Seele + 65 kilo Johan Desmet" werd bij de Brusselse première op entoesiast geroep onthaald. Sterren van de avond zijn natuurlijk Kamagurka en Herr Seele zelf, die in een hels tempo sketches, dansjes en absurd gezwam aan elkaar rijgen. Daartussenin fungeren de liedjes als rustgevend element. Op 28 januari is het snaakse trio te bewonderen in Auditorium Minnepoort.

Al meteen blijkt iets niet te kloppen: Johan Desmet, muzikale begeleider op de piano, weegt namelijk naar eigen zeggen 75 kilo. Daarmee is de toon natuurlijk gezet: een avond vol absurditeiten staat de toeschouwer te wachten. Een decor voor de show is er niet. Enkel functionele objecten bezetten het podium, met als grootste functioneel object het dynamische duo zelf. Met de tekst voor hun neus praten Kama en Seele, voortdurend in een ander kos-

tuumpje te bewonderen, over de meest waanzinnige toestanden als 'vissen in hooi' of worden doodgewone dingen tot waanzin herleid.

Taal wordt als humoristisch instrument gebruikt en de heren puren gags uit haast iedere mogelijke betekenis van een woord: het verband, in figuurlijke betekenis, verandert opens in een letterlijk verband rond de pols. Ook slapstick is een geliefkoos procedee: sigarebandjes spelen is voor cowboy Billy de Shit helemaal niet moeilijk. Hij demonstreert dit als volgt: hij haalt een reuzensigareband tevoorschijn en veinst dat hij hem zal doodschieten... wat hij uiteindelijk toch niet zal doen wegens voornoemde hobby.

Zeewolf

Voor hun liedjes en gags blijven de heren putten uit de wondere wereld van de natuur, meer specifiek die van de vissen. Tevoren brachten ze al een lied als 'De zee is koude soep', nu is er 'De zee is rechtse zak'. Verder passeren de revue: een vis in de binnenzak van Herr Seele, zeewolf en kabeljauw. De twee narren laten echter niet na ook een flinke dosis satire en spotternij in te lassen. Zo

moeten gehandikapten en 'Geestelijke Vaders' het ontgelden. Ook hier ontbreekt de Bekende Vlaming niet op het appél. Koen Wauters wordt letterlijk een running gag. Verder lanceert het duo aanvallen op de taboesfeer die nog steeds bepaalde onderwerpen omhult: we krijgen een leuke uitbeelding van wat safe sex nu eigenlijk is en de gevoelige Aids-snaar wordt op een intelligente manier bespeeld.

Gemusiceerd wordt er ook letterlijk. Wanneer Kama zingt, laat hij nu en dan elektrische schokken door zijn lichaam gaan, vooral dan bij het gescoobido van 'De transplantatieblues'. Johan Desmet op de piano en af en toe ook Herr Seele op de mandoline staan hem professioneel bij. Liedjes als 'Jij sloeg mij met de hond van de buren' of 'Ik ben zo eenzaam zonder mij' worden uit volle borst gekweld als de laatste nieuwe Vlaamse smartlap. De teksten zijn absurd mooi en hebben vaak een verrassend einde. Met de grammatika wordt een loopje genomen, zodat er mooie brouwsels ontstaan als 'Ik wil niet in de wereld van de gekken leven'. Haast iedere zin krijgt een andere intonatie en bijhorend gek gezicht.

Wanneer Kamagurka en Herr Seele dokterje spelen met Kama als Dokter Guy Vago en Seele als patiënt Van Patiënten wordt het maar al te gek. Herr Seele, die het podium op huppelt met zijn net iets te korte vuurde broek, opgehouden met breuels, is live werkelijk heerlijk en al een spektakel op zich. Voch daarbij nog de special effects en de artsensketch kan niet meer stuk: op een bepaald moment bijvoorbeeld neemt Dokter Guy Vago de oogbollen van Van Patiënten mee en neemt er een kijkje mee in het publiek.

Herr Seele geeft de jolige indruk voortdurend zijn lach in te houden. Met zijn konstante glimlach, zijn knipoogjes en opgegeven duim bij 'doordenkers' van grappes, vermaakt hij het publiek kostelijk en slaagt hij erin de sfeer van een gezellig onderonsje te scheppen. Zo glundert hij en haalt zijn duim tevoorschijn als hij Kama antwoordt: "Met de e van gelie!". Ook Kamagurka, die aanvankelijk niet echt op dreuf kom, charmeert het publiek met zijn bekketrekken en zijn zwoele zang.

Charisma

Op een aanvaardbare en sympathieke manier rotzooien beide heren maar wat aan. Onvoorziene gebeurtenissen zijn inherent aan het spektakel: Kama die onverhoeds een paar stoelen omverlingert met de mikrofoonraad of Herr Seele die als Billy de Shit zijn cowboydierenvel ziet afvallen. Het duo gaat nonchalant over deze onvolkomenheden heen en laat alles chaotisch zijn gang gaan. Soms weten ze zelf niet goed wat er moet gebeuren. Dit wordt hun echter allemaal vergeven: de twee demagogen charmeren de toeschouwers met hun onmiskenbaar charisma.

Net zoals in de strips en de Lava-uitzendingen - waarvan de laatste van beduidend minder goede kwaliteit waren - zit deze Kama-en-Seele-avond boordevol 'jokes', al dan niet 'sick'. Waarschijnlijk kan niet iedereen de humor van dit inventieve duo pruimen, maar hun bijdrage tot het oprukken van de humorverrijking is onmiskenbaar. De som van hun beider gewicht, een volle 120 kilo, weegt zwaar door en zindert nog lang na.

Leen Eelen